

คู่มือการเขียนคุณวุฒินิพนธ์
วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์

สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

และสาขาวิชารัฐศาสตร์

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำนำ

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้กำหนดกลยุทธ์ของหลักสูตรไว้ว่า

๑. มีความรู้ก้าวหน้า
๒. สำเร็จการศึกษา
๓. พัฒนาเครือข่าย

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาของหลักสูตรเป็นไปตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ข้างต้นนี้ ผู้บริหารและคณาจารย์ประจำหลักสูตรให้ความสนใจเรื่องการทำวิจัยคือดัชนีนิพนธ์ หรือวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ ที่แสดงถึงภูมิความรู้ของผู้ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จึงได้จัดทำคู่มือการเขียนดัชนีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ สำหรับหลักสูตรเป็นการเฉพาะ โดยมุ่งเขียนเฉพาะถ้อยคำสำคัญที่นำไปสู่การปฏิบัติเท่านั้น ไม่ได้เขียนเป็นเอกสารหรือตำราแต่อย่างใด เพราะต้องการให้ผู้ศึกษาวิจัยนำไปเป็นแนวทางการเขียนงานวิจัยของตนเองที่อ่านแล้วเข้าใจได้ง่ายและลงมือปฏิบัติได้เลย

สำหรับเนื้อหาสาระ ผู้เรียบเรียงคู่มือได้กำหนดไว้ ๕ บท หัวข้อเรื่องที่ใช้บรรยายในชั้นเรียน ประกอบด้วยบทที่ ๑ บทนำ บทที่ ๒ การทบทวนเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และบทที่ ๕ สรุป รวมถึงการเขียนปก สารบัญ เนื้อหาที่เป็นกฎเกณฑ์การเขียนเชิงอรรถ (footnote) การเขียนบรรณานุกรม ซึ่งได้รวบรวมไว้ในคู่มือเล่มนี้แล้ว เพื่อความสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติของนิสิตผู้วิจัยเป็นสำคัญ

คณะผู้เรียบเรียงหวังว่า คู่มือฉบับนี้คงจะเอื้ออำนวย อำนวยประโยชน์ต่อนิสิตผู้ศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ ทั้งสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ สาขาวิชา รัฐศาสตร์ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ที่จะทำให้งานบรรณารักษ์ในการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้สมภูมิของผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสืบไป

คณะผู้จัดทำ

รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม

รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลืออง

สารบัญ (ชั่วคราว)

เนื้อหา	หน้า
คำนำ	(๑)
ส่วนนำ	๑

- บทคัดย่อภาษาไทย
- บทคัดย่อภาษาอังกฤษ
- กิตติกรรมประกาศ
- สารบัญ
- สารบัญตาราง
- สารบัญแผนภาพ
- คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

บทที่ ๑ บทนำ

บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

- แบบสอบถาม
- แบบสัมภาษณ์
- รูปภาพการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประวัติผู้วิจัย

รูปแบบการจัดดูษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์

การอ้างอิงและการเขียนเอกสารอ้างอิงหรือบรรณานุกรม

การจัดพิมพ์ และการตั้งค่ากระดาษ

ส่วนนำ

บทคัดย่อไทย/ภาษาอังกฤษ

- ส่วนต้นเขียนตามแบบฟอร์ม
- ส่วนเนื้อหาให้ระบุ ๓ ประเด็น คือ
  ๑. วัตถุประสงค์การวิจัย
  ๒. วิธีดำเนินการวิจัยแบบย่อ
  ๓. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์
- วัตถุประสงค์การวิจัยต้องตรงกับบทที่ ๑ เท่านั้น เช่น การวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ คือ
  ๑. เพื่อ.....
  ๒. เพื่อ.....
  ๓. เพื่อ.....
- วิธีดำเนินการวิจัยให้ระบุรูปแบบการวิจัยในการวิจัยแต่ละแบบให้ระบุประเด็นสำคัญดังนี้
  ๑. การวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง โดยระบุวิธีการสุ่มและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง, เครื่องมือการวิจัย ระบุค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ และการวิจัยข้อมูลให้ระบุเครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ (ตามภาคผนวก)
  ๒. การวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก และหรือผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มเฉพาะ, เครื่องมือการวิจัย และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
- ส่วนผลการวิจัย
  ๑. สรุปผลการวิจัยแต่ละข้อให้กระชับ ชัดเจน ตามวัตถุประสงค์
  ๒. ผลการวิจัยวัตถุประสงค์แต่ละข้อ ให้พิมพ์เป็นหนึ่งย่อหน้า
  ๓. บทคัดย่อทุกส่วนรวมแล้ว ต้องไม่เกิน ๒ หน้า
- บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ให้เขียนอนุโลมตามภาษาไทย และใช้ศัพท์เฉพาะทางการวิจัยเท่านั้น

กิตติกรรมประกาศ

- เขียนขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้
  ๑. ผู้บริหารหลักสูตร
  ๒. อาจารย์ที่ปรึกษา
  ๓. คณะกรรมการสอบป้องกัน
  ๔. ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย
  ๕. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และหรือกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
  ๖. ผู้มีอุปการคุณ และผู้ที่เกี่ยวข้อง

สารบัญ

- สารบัญ หมายถึง ร่างสารบัญของดุซงกีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ฉบับจริง ซึ่งต้องประกอบด้วยบทต่าง ๆ จำนวน ๕ บท
  - สารบัญ ให้ขึ้นหน้าใหม่แยกต่างหากจากเนื้อหาส่วนอื่น
  - แต่ละบทต้องสอดคล้องกับรูปแบบการวิจัย
  - เป็นไปตามรูปแบบการวิจัย
  - หัวข้อย่อยของแต่ละบท ต้องเป็นไปตามรูปแบบ
  - หัวข้อในสารบัญ กับหัวข้อที่ปรากฏในแต่ละบทต้องมีข้อความตรงกัน
  - เลขหน้าในสารบัญ กับเลขหน้าในแต่ละบทต้องตรงกันเท่านั้น

สารบัญตาราง

- นำหัวข้อตารางที่ปรากฏในแต่ละบทมาลงในสารบัญตารางให้ครบทุกหัวข้อ
- เลขลำดับตารางต้องยึดบทเป็นตัวตั้ง ต่อด้วยลำดับตาราง
- หากชื่อตารางมีความยาวตั้งแต่ ๒ แถวขึ้นไป เลขตารางให้อยู่ตรงแถวแรก ส่วนหมายเลขหน้าให้อยู่ตรงแถวสุดท้าย

สารบัญแผนภาพ

- นำชื่อแผนภาพที่ปรากฏในแต่ละบทมาลงในสารบัญแผนภาพทุกแผนภาพ
- เลขลำดับแผนภาพต้องยึดบทเป็นตัวตั้ง ต่อด้วยลำดับแผนภาพ
- หากชื่อแผนภาพมีความยาวตั้งแต่ ๒ แถวขึ้นไป เลขแผนภาพให้อยู่ตรงแถวแรก

ส่วนหมายเลขหน้าให้อยู่ตรงแถวสุดท้าย

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

• นำเสนอเฉพาะคำย่อพระไตรปิฎกที่ปรากฏในเชิงอรรถเท่านั้น และนำมาให้ครบทุกแห่ง

- นำมาเฉพาะที่อ้างอิงในเล่มเท่านั้น
- ให้แยกเป็นฉบับภาษาบาลีและภาษาไทย
- คำอธิบายฉบับภาษาบาลีให้พิมพ์ตามแบบภาษาบาลี
- คำอธิบายฉบับภาษาไทยให้พิมพ์ตามแบบภาษาไทย
- ให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

(แนวทางการเขียนความเป็นมา)

- เขียนเนื้อหาให้ครอบคลุมความเป็นมาของเรื่องที่วิจัยครั้งนี้
- เรียงลำดับจากเรื่องที่ใหญ่มาสู่เรื่องที่เล็ก
- แสดงเหตุผลให้เห็นว่า เรื่องที่นำมาวิจัยนี้มีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องวิจัย
- เชื่อมโยงเนื้อหาทั้งหมดให้เป็นเนื้อเรื่องเดียวกันที่น่าอ่าน เรียงลำดับกาลเวลาให้ดี
- มีการอ้างอิงเชิงอรรถ บอกที่มาของข้อมูลอย่างถูกต้อง

(แนวทางการเขียนความสำคัญของปัญหา)

- นำข้อมูลเรื่องที่วิจัยในส่วนที่เป็นปัญหามาเสนอให้มากพอ
- ปัญหาที่นำมาสู่การวิจัย ให้ตรงประเด็นกับเรื่องที่วิจัยและเชื่อมโยงกับพื้นที่วิจัย
- ปัญหานั้นเป็นปัญหาที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปและต้องการได้รับการแก้ไข
- มีการอ้างอิงถึงแหล่งข้อมูลที่นำเสนอปัญหานั้นด้วย
- สรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่คำถามและวัตถุประสงค์การวิจัย

หมายเหตุ : เนื้อหารวมกันประมาณ ๔-๕ หน้า

๑.๒ คำถามการวิจัย

- เขียนเป็นประโยคคำถาม ที่สั้นกะทัดรัด ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
- เขียนเพื่อนำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์
- เขียนเป็นข้อ ๆ มีจำนวนข้อตรงกับวัตถุประสงค์
- คำถามการวิจัย ควรเป็นคำถามที่สามารถหาคำตอบทางการวิจัยได้
- โดยทั่วไปกำหนดคำถาม ๓ ข้อ

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เขียนเป็นประโยคบอกเล่า ที่สั้นกะทัดรัด ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
- เขียนแสดงจุดมุ่งหมายในการที่จะแสวงหาคำตอบต่อคำถามการวิจัยในแต่ละข้อ
- เขียนเป็นข้อ ๆ ที่เป็นการตอบคำถามการวิจัย
- ต้องขึ้นต้นด้วยคำว่า “เพื่อ” เช่น เพื่อศึกษา..... หรือ เพื่อวิเคราะห์.....

หรือ เพื่อนำเสนอ.....

- โดยทั่วไปกำหนดให้มี ๓ ข้อเช่นเดียวกับคำถามวิจัย

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

- ให้ระบุเนื้อหาของเรื่องตามตัวแปรที่ใช้วิจัยครั้งนี้
- เนื้อหาสอดคล้องกับตัวแปรในกรอบแนวคิด
- เขียนแยกเป็นประเด็นตามตัวแปรที่ศึกษา เช่น ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม
- มีการอ้างอิงเชิงอรรถที่มาของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านประชากร และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๑) ขอบเขตด้านประชากร

• ในการวิจัยเชิงปริมาณโดยการวิจัยเชิงสำรวจ ให้ระบุประชากรวิจัยครั้งนี้ว่าเป็นกลุ่มใด มีจำนวนเท่าไร

- ให้อ้างอิงข้อมูลประชากรวิจัยนี้ด้วย

๒) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

• ในการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ให้ระบุผู้ให้ข้อมูลสำคัญครั้งนี้ว่ามีกี่กลุ่มและกลุ่มละกี่รูปหรือคน

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

- ระบุพื้นที่วิจัยครั้งนี้ว่า เป็นหน่วยงานหรือองค์กรใด ตั้งอยู่ที่ใด

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

- ระยะเวลาของเรื่องหรือเนื้อหาที่ต้องการทำวิจัย
- ระยะเวลาที่ผู้วิจัยกำหนดเวลาทำวิจัยในครั้งนี้ โดยระบุเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดการวิจัย (๔ หรือ ๕ เดือนขึ้นไป แล้วแต่กรณี)

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

- การตั้งสมมติฐานต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตอบปัญหาการวิจัยได้
- วัตถุประสงค์ของการวิจัยแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าต้องมีการตั้งสมมติฐาน เช่น เพื่อเปรียบเทียบ....., เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง.....กับ....., เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ..... เป็นต้น
- สามารถทดสอบได้ด้วยวิธีการทางสถิติ
- ตั้งมาจากหลักของเหตุผล ตามทฤษฎีความรู้พื้นฐานและผลการวิจัยที่ผ่านมา ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไม่ว่าจะเป็นตำรา วารสารต่าง ๆ ฯลฯ ไม่ได้ตั้งสมมติฐานขึ้นมามากมาย

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

- นิยามศัพท์เฉพาะ คือ การเจาะจงว่า ศัพท์สำคัญ ที่ผู้วิจัยต้องการเจาะจงว่า มีความหมายและขอบเขตการวิจัยเพียงแค่นี้
- ให้นำคำหลักของชื่อเรื่องวิจัยมานิยามไว้เสมอ
- ต้องนำยามศัพท์ของทุกตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
- นิยามศัพท์เฉพาะ ต้องสามารถนำไปสู่การสร้างเครื่องมือวิจัย
- ผู้วิจัยต้องนิยามศัพท์เฉพาะเองโดยไม่มีกรอ้างอิงใด ๆ ทั้งสิ้น

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- เขียนเป็นประโยคบอกเล่าเป็นข้อ ๆ
- โดยทั่วไป ขึ้นต้นด้วยคำว่า ได้ทราบ.....ได้รูปแบบ..... ได้นำเสนอ.....
- โดยทั่วไป สามข้อแรก เขียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

- ข้อที่ ๔ หรือข้อสุดท้าย ควรเขียนถึงผลการวิจัยที่ได้ หรือองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไรบ้าง

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- ทบทวนเอกสารที่เป็นแนวคิด และทฤษฎีให้ครอบคลุมกับหัวข้อเรื่องวิจัย
- ให้แยกเขียนเป็นหัวข้อย่อย โดยแต่ละหัวข้อย่อยให้นำแนวคิดและทฤษฎีของ

นักวิชาการมานำเสนออย่างเป็นระบบ

- ทุกตัวแปรที่อยู่ในกรอบแนวคิดต้องนำมาทบทวนในบทนี้
- ไม่เขียนชื่อนักวิชาการอยู่ในเนื้อหา แต่ให้นำมาอ้างอิงในเชิงอรรถ ตามรูปแบบ
- เขียนสรุปเป็นความเรียงเมื่อจบเนื้อหาของแต่ละหัวข้อย่อย
- เขียนสรุปเป็นตารางในท้ายสุดของทุกหัวข้อย่อย
- แต่ละหัวข้อย่อย ควรอ้างอิงแหล่งข้อมูลไม่น้อยกว่า ๕ แหล่งที่มาขึ้นไป
- ควรทบทวนเอกสารที่มีข้อมูลที่เชื่อถือได้

๒.๒ หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้อง

- วิจัยครั้งนี้
- หลักธรรมที่นำมาใช้ต้องตรงหรือสัมพันธ์กับเรื่องที่วิจัย
- ควรมีการเชื่อมโยงหลักธรรมกับเรื่องที่วิจัย
- หลักธรรมให้อ้างอิงแหล่งที่มาคือพระไตรปิฎก จากเล่มพระไตรปิฎก
- การขยายความหลักธรรม ให้อ้างอิงผู้เขียนที่มีความน่าเชื่อถือ โดยอ้างจากหนังสือ

เป็นหลัก

- เขียนสรุปเป็นตารางในท้ายสุดของทุกหัวข้อย่อย

๒.๓ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย

- ระบุข้อมูลหรือประเด็นที่องค์กรดำเนินการในเรื่องที่วิจัย เช่น โครงสร้างองค์กร พันธกิจองค์กร แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม
- เน้นเรื่องที่ทำวิจัยเท่านั้น มิใช่ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์หรือภูมิศาสตร์ของเรื่องที่วิจัย
- ให้มีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลนี้ด้วย

๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- แยกงานวิจัยออกเป็นกลุ่มตามหัวข้อการวิจัย
- งานวิจัยที่นำมาเสนอต้องมีเนื้อหาตรงหรือสอดคล้องกับเรื่องที่วิจัย
- ก่อนการนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้เขียนเกริ่นนำ
- งานวิจัยแต่ละเรื่องนำเสนอเฉพาะผลการวิจัยเท่านั้น ไม่นำระเบียบวิธีวิจัยของเล่มนั้นมาเขียนไว้
- งานวิจัยที่นำมาอ้างอิงต้องทันสมัย
- มีการอ้างอิงเชิงอรรถตามรูปแบบ
- แต่ละหัวข้อย่อย ให้มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย ๕ เรื่อง
- สำหรับระดับปริญญาเอกต้องอ้างอิงงานวิจัยระดับปริญญาเอก หรือวิจัยทั่วไปหรือบทความวิจัยเท่านั้น
- อ้างอิงงานวิจัยของ มจร ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิจัยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐
- เมื่อจบแต่ละหัวข้อย่อยแล้ว ให้สรุปเป็นตารางตามรูปแบบ

๒.๕ กรอบแนวคิดการวิจัย

- ก่อนการเขียนแผนภาพกรอบแนวคิดการวิจัย ให้เขียนระบุแหล่งที่มาของตัวแปรแต่ละด้าน โดยระบุให้ชัดเจนว่า สันเคราะห์มาจากแนวคิด ทฤษฎีหรือเกณฑ์ของหน่วยงานหรือองค์กรใด
- กรอบแนวคิดให้เขียนเป็นแผนภาพ โดยมีลูกศรแสดงทิศทางให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

- ทุกตัวแปรที่อยู่ในกรอบแนวคิดต้องมาจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีหรือเกณฑ์ที่ปรากฏแล้วในบทที่ ๒ เท่านั้น

- ระบุตัวแปรที่ศึกษาแต่ละตัวให้ชัดเจน เช่น ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม
- ระบุเชิงอรรถอ้างอิงแหล่งที่มาของแต่ละตัวแปรให้ชัดเจนตามรูปแบบ

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

(ก. การวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้)

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

- เขียนแสดงรูปแบบการวิจัยให้ชัดเจนว่าเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี
- แสดงให้เห็นชัดเจนว่า ใช้วิธีการวิจัยแบบใดเป็นตัวนำ และใช้วิธีการวิจัยแบบใดเป็นตัวสนับสนุน

๓.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ

๓.๒.๑ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

(๑) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก

- ระบุผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึกว่า แบ่งเป็นกี่กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีจำนวนเท่าใด มีตำแหน่งหน้าที่หรือความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัยอย่างไร
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญต้องมีจำนวนอย่างน้อย ๑๗ รูปหรือคนขึ้นไป
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ต้องมีความหลากหลาย โดยเน้นความครอบคลุมและมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัยอย่างแท้จริง
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญอาจแบ่งออกเป็น กลุ่มผู้กำหนดนโยบาย กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน กลุ่มผู้เกี่ยวข้องหรือผู้รับบริการ กลุ่มนักวิชาการในประเด็นที่วิจัย กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนาและกลุ่มอื่น ๆ

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการสนทนากลุ่มเฉพาะ

- การสนทนากลุ่มเฉพาะ ต้องระบุผู้ทรงคุณวุฒิให้ชัดเจนว่า จำนวนเท่าใด มีตำแหน่งหน้าที่หรือความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัยอย่างไร
- ผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มเฉพาะต้องมีจำนวน ๘-๑๒ รูปหรือคน

- ผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่ซ้ำกับผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก
- การสนทนากลุ่มเฉพาะทุกครั้งต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรเข้าร่วมอย่างน้อย ๑

รูปหรือคน

๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

• เขียนแสดงให้เห็นว่างานวิจัยฉบับนี้ใช้เครื่องมืออะไรในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตการณ์ แบบบันทึกการสนทนากลุ่มเฉพาะ เป็นต้น

- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และรูปแบบการวิจัย
- การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ต้องสร้างให้ครบทุกตัวแปรที่กำหนดไว้ในกรอบ

แนวคิดการวิจัย

- เครื่องมือการวิจัยต้องตอบวัตถุประสงค์การวิจัยได้ครบทุกข้อ
- การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ต้องสร้างให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้

ในการวิจัย ซึ่งได้นิยามศัพท์ไว้ในบทที่ ๑

• เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น แบบสัมภาษณ์ ต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืออย่างน้อย คือ การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการหาค่า IOC ซึ่งให้ผู้เชี่ยวชาญ (Experts) ตรวจสอบ

• ผู้เชี่ยวชาญ (Experts) ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย มีจำนวน ๕ รูปหรือคน โดยอย่างน้อย ๒ รูปหรือคนต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมหาวิทยาลัย

• ผู้เชี่ยวชาญ (Experts) ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ควรประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อยสามด้าน คือ ๑) ด้านเนื้อหา ทฤษฎี ๒) ด้านระเบียบวิธีวิจัย ๓) ด้านพระพุทธศาสนา หรือด้านการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย

๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

• เขียนขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึก และหรือการสนทนากลุ่มเฉพาะ และหรือการสังเกตการณ์ เป็นข้อ ๆ

- เขียนรายละเอียดของการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละข้อให้ชัดเจน
- เรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อนหน้าและหลังให้ชัดเจน

- ระบุเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละแบบให้ชัดเจน

๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

- ข้อมูลต้องวิเคราะห์เพื่อนำไปตอบวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อ ทั้งนี้ให้ยึดวัตถุประสงค์เป็นตัวตั้ง
- วัตถุประสงค์ข้อใดที่ต้องตอบทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ให้จัดลำดับว่าจะนำเสนอข้อมูลแบบใดก่อนและจะนำข้อมูลใดไปสนับสนุน
- การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพต้องระบุให้ชัดเจนว่าจะใช้เทคนิคหรือวิธีการใดในการวิเคราะห์ โดยต้องเป็นวิธีการที่ใช้จริงในงานวิจัยเท่านั้น

๓.๓ การวิจัยเชิงปริมาณ

๓.๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- กำหนดประชากรวิจัยให้ชัดเจนว่า ต้องการแจกแบบสอบถามหรือใช้เครื่องมือการวิจัยกับกลุ่มใด
- จำนวนประชากรวิจัยต้องอ้างอิงแหล่งที่มาให้ชัดเจนตามรูปแบบที่กำหนด
- กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต้องแสดงวิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง (บอกวิธีสุ่มว่าสุ่มแบบใด)
- ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเท่าใด ใช้สูตรไหนในการคำนวณหรือใช้ตารางกลุ่มตัวอย่างของใคร
- กรณีใช้สูตรคำนวณให้แสดงสูตร ส่วนการใช้ตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างให้แนบตารางมาในภาคผนวกด้วย
- ทำตารางจำแนกสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามรูปแบบ

๓.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- เขียนแสดงให้เห็นว่างานวิจัยฉบับนี้ใช้เครื่องมืออะไรในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ เช่น แบบสอบถาม เป็นต้น
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และรูปแบบการวิจัย

- การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ต้องสร้างให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัยทุกตัวแปร
- การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ต้องสร้างให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย
- ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ต้องมีคำชี้แจงอธิบายลักษณะของเครื่องมือให้ชัดเจนตามรูปแบบ เป็นตอน ๆ เช่น แบ่งเป็นกี่ตอน แต่ละตอนมีลักษณะอย่างไร
- เครื่องมือการวิจัยที่จะนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย โดยต้องผ่านเกณฑ์ตามหลักการวิจัยอย่างมีมาตรฐาน
- เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ ต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยอย่างน้อย ๒ ขั้นตอน คือ ๑) การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการหาค่า IOC หรือ ค่า CVI โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และ ๒) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน ๓๐ ชุด
- ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย มีจำนวน ๕ รูปหรือคน โดยอย่างน้อย ๒ รูปหรือคน ต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมหาวิทยาลัย
- ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านเนื้อหา ทฤษฎี ๒) ด้านระเบียบวิธีวิจัย ๓) ด้านพระพุทธศาสนาหรือด้านการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย

๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ระเบียบวิธีการเก็บข้อมูลว่าเก็บโดยวิธีใด เช่น เก็บด้วยตนเอง ส่งทางไปรษณีย์ หรือ Google form เป็นต้น
- ระบุจำนวนของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ว่ามีจำนวนกี่ชุดและคิดเป็นร้อยละเท่าไรของแบบสอบถามทั้งหมด

๓.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

- ข้อมูลต้องวิเคราะห์เพื่อนำไปสนับสนุนหรือตอบวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อ ทั้งนี้ให้ยึดวัตถุประสงค์เป็นตัวตั้ง

- วัตถุประสงค์ข้อใดที่ต้องตอบทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ให้จัดลำดับว่าจะนำเสนอข้อมูลแบบใดก่อนและจะนำข้อมูลใดไปสนับสนุน
- การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะใช้เครื่องมือใดในการวิเคราะห์ เช่น ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย
- การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ต้องกำหนดวิธีการวัดค่าตัวแปรแต่ละประเภทให้ชัดเจน และกำหนดค่าทางสถิติเพื่อการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล เช่น กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย เป็นต้น
- การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ให้ระบุวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลว่า มีการจัดกระทำกับข้อมูลอย่างไร ตัวแปรที่ศึกษาแต่ละตัวใช้สถิติใดในการวิเคราะห์
- แยกสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลให้ชัดเจนระหว่าง สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของตัวแปร เช่น ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กับสถิติอนุมานหรือสถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เช่น t-test, F-test, Correlation, Regression, SEM เป็นต้น

(ข. การวิจัยแบบคุณภาพ (อย่างเดียว) ประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้)

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

- เขียนระบุให้ชัดเจนว่าเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ
- แสดงเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพว่า ใช้วิธีการใด เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่มเฉพาะ การสังเกตการณ์ เป็นต้น

๓.๒.๑ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

(๑) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก

- ระบุผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึกว่า แบ่งเป็นกี่กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีจำนวนเท่าใด มีตำแหน่งหน้าที่หรือความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัยอย่างไร
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญต้องมีจำนวนอย่างน้อย ๒๕ รูปหรือคนขึ้นไป

- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ต้องมีความหลากหลาย โดยเน้นความครอบคลุมและมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัยอย่างแท้จริง
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญอาจแบ่งออกเป็น กลุ่มผู้กำหนดนโยบาย กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน กลุ่มผู้เกี่ยวข้องหรือผู้รับบริการ กลุ่มนักวิชาการในประเด็นที่วิจัย กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา และกลุ่มอื่น ๆ

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการสนทนากลุ่มเฉพาะ

- การสนทนากลุ่มเฉพาะ ต้องระบุผู้ทรงคุณวุฒิให้ชัดเจนว่า จำนวนเท่าใด มีตำแหน่งหน้าที่หรือความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัยอย่างไร
- ผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มเฉพาะต้องมีจำนวน ๘-๑๒ รูปหรือคน
- ผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่ซ้ำกับผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก
- การสนทนากลุ่มเฉพาะทุกครั้งต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรเข้าร่วมอย่างน้อย ๑ รูปหรือคน

๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- เขียนแสดงให้เห็นว่างานวิจัยฉบับนี้ใช้เครื่องมืออะไรในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตการณ์ แบบบันทึกการสนทนากลุ่มเฉพาะ เป็นต้น
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และรูปแบบการวิจัย
- การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ต้องสร้างให้ครบทุกตัวแปรที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดการวิจัย
- เครื่องมือการวิจัยต้องตอบวัตถุประสงค์การวิจัยได้ครบทุกข้อ
- การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ต้องสร้างให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งได้นิยามศัพท์ไว้ในบทที่ ๑
- เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น แบบสัมภาษณ์ ต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืออย่างน้อย คือ การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการหาค่า IOC ซึ่งให้ผู้เชี่ยวชาญ (Experts) ตรวจสอบ

- ผู้เชี่ยวชาญ (Experts) ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย มีจำนวน ๕ รูปหรือคน โดยอย่างน้อย ๒ รูปหรือคนต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมหาวิทยาลัย
- ผู้เชี่ยวชาญ (Experts) ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ควรประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อยสามด้าน คือ ๑) ด้านเนื้อหา ทฤษฎี ๒) ด้านระเบียบวิธีวิจัย ๓) ด้านพระพุทธศาสนา หรือด้านการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย

๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

- เขียนขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึก และหรือการสนทนากลุ่มเฉพาะ และหรือการสังเกตการณ์ เป็นข้อ ๆ
- เขียนรายละเอียดของการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละข้อให้ชัดเจน
- เรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อนหน้าและหลังให้ชัดเจน
- ระบุเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละแบบให้ชัดเจน

๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

- ข้อมูลต้องวิเคราะห์เพื่อนำไปตอบวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อ ทั้งนี้ให้ยึดวัตถุประสงค์เป็นตัวตั้ง
- วัตถุประสงค์ข้อใดที่ต้องตอบทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ให้จัดลำดับว่าจะนำเสนอข้อมูลแบบใดก่อนและจะนำข้อมูลใดไปสนับสนุน
- การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพต้องระบุให้ชัดเจนว่าจะใช้เทคนิคหรือวิธีการใดในการวิเคราะห์ โดยต้องเป็นวิธีการที่ใช้จริงในงานวิจัยเท่านั้น

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ การนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพ

- สารหรือเนื้อหาข้อมูลที่น่าเสนอ ต้องสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การวิจัย
- มีความชัดเจนในประเด็นที่เขียน ไม่วกวน
- เขียนให้ กะทัดรัดและเข้าใจง่าย
- มีความต่อเนื่องและเป็นเหตุเป็นผล
- มีข้อมูลตัวอย่างสนับสนุนประกอบการบรรยายและการอ้างอิง
- มีประโยคหรือความนำเพื่ออธิบายบริบท
- มีความเชื่อมโยงของเนื้อหาและวิธีการได้มาของข้อมูล
- ไม่นำข้อความจากหนังสือหรือเอกสารมาเป็นผลการวิจัย ต้องสรุปมาจากผลการ

สัมภาษณ์หรือการสนทนากลุ่มเฉพาะที่ได้ปฏิบัติจริงเท่านั้น

- เมื่อนำเสนอข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์หรือสนทนากลุ่มเฉพาะเพื่อตอบวัตถุประสงค์แล้ว (ปรโตโฆสะ) ผู้วิจัยต้องสรุปผลด้วยตนเองทุกประเด็นหลักให้กระชับ ชัดเจน (โยนิโสมนสิการ)

- การสรุปควรทำเป็นตารางแจกแจงความถี่ โดยสรุป จัดกลุ่มประเด็นสาระสำคัญที่มีความสอดคล้องเหมือนกันเป็นประเด็นเดียวกัน โดยเขียนเป็นข้อ ๆ และระบุจำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นความถี่ (ตารางความถี่)

๔.๒ การนำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณ

- การนำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณให้นำเสนอในรูปแบบของตารางและมีคำอธิบายท้ายตาราง

- รูปแบบของตารางให้เป็นไปตามคู่มือของบัณฑิตวิทยาลัย (ตามภาคผนวก....)
- การใช้สัญลักษณ์ทางสถิติต้องมีความถูกต้องและสอดคล้องกันทั้งเล่ม

๔.๓ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๓.๑ องค์ความรู้จากการวิจัย

- สร้างแผนภาพองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย โดยสรุปตามกรอบแนวคิดที่ได้วางไว้ ไม่ใช่การเขียนกรอบแนวคิดเข้ามาอีกครั้ง
- แผนภาพองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยต้องแสดงให้เห็นถึงผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ทั้ง ๓ ข้อที่ได้ข้อค้นพบแล้ว
- เมื่อเขียนแผนภาพแล้วให้อธิบายหรือขยายความองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ออกไป ๓-๕ หน้า

๔.๓.๒ องค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

- ผู้วิจัยนำองค์ความรู้จากการวิจัยไปสังเคราะห์สร้างเป็นความรู้เชิงนวัตกรรมถัดไปอีก
- เขียนเป็นแผนภาพที่ไม่ซ้ำ ๔.๓.๑ เชิงสร้างสรรค์โดยผู้วิจัย
- ขยายความหรืออธิบายแผนภาพออกไปอีก ๑ - ๒ หน้า

บทที่ ๕

สรุป การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

๕.๑ การสรุป

- สรุปตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อให้ครบถ้วน กระชับ ชัดเจน
- สรุปผลการวิจัยโดยรวมตามวัตถุประสงค์ มิให้แยกสรุปผลการวิจัยจากวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ

๕.๒ การอภิปรายผล

- ให้อภิปรายผลการวิจัยของตนเองให้ชัดเจน โดยเชื่อมโยงกับงานวิจัยของผู้อื่นที่อ้างไว้ในบทที่ ๒ (ว่าสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับใคร อย่างไร)
- ให้อภิปรายผลเป็นข้อ ๆ เรียงตามลำดับผลการวิจัยที่ตอบวัตถุประสงค์แต่ละข้อ หรืออภิปรายผลให้ครอบคลุมทุกตัวแปรที่ศึกษา หรือองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับ
- หลักการอภิปรายผลให้ระบุว่าค้นพบอะไร ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น (แสดงเหตุผล) และสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของใคร
- ในกรณีปริญาเอกให้นำงานวิจัยระดับปริญาเอกหรืองานวิจัยทั่วไปหรือบทความวิจัยที่ทบทวนไว้ในบทที่ ๒ เท่านั้นมาเชื่อมโยงหรือเทียบเคียง
- หากสามารถอภิปรายผลทุกตัวแปรที่ได้ผลการวิจัยแล้วจะทำให้การอภิปรายผลสมบูรณ์
- งานวิจัยที่นำมาสนับสนุนการอภิปรายผล ให้นำเนื้อหาเฉพาะที่เกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับตัวแปรที่อภิปรายผลเท่านั้น
- อ้างอิงเชิงอรรถในทุกงานวิจัยที่นำมาอภิปรายเชื่อมโยง

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

• ผู้วิจัยนำเสนอข้อเสนอแนะที่เป็นเรื่องที่หน่วยงานหรือบุคคลผู้รับผิดชอบไปกำหนดนโยบาย

- ข้อเสนอแนะต้องเป็นเรื่องที่หน่วยงานหรือบุคคลผู้รับผิดชอบนำไปกำหนดนโยบายได้
- ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเป็นเรื่องใหญ่หรือเรื่องกว้าง ๆ มิใช่เรื่องเล็กน้อย
- เขียนเป็นข้อ ๆ มีจำนวนข้อไม่มากแต่ครอบคลุมเนื้อหาของผลการวิจัยที่ได้รับแล้ว

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

• จากข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ผู้วิจัยควรเสนอที่นำไปสู่การปฏิบัติที่ลงรายละเอียดถัดออกไปอีก

- ควรเสนอให้ครอบคลุมเรื่องที่ได้ผลการวิจัยออกมา
- เขียนเป็นข้อ ๆ มีจำนวนข้อมากกว่า ๕.๓.๑ เพราะเป็นการนำไปปฏิบัติที่มีรายละเอียดมากกว่านโยบาย

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

• เสนอแนะเนื้อหาที่ควรที่จะวิจัยในเรื่องใกล้เคียงหรือทำนองเดียวกับที่ผู้วิจัยทำแล้วแต่ไม่ครอบคลุมถึง

- เสนอแนะเชิงระเบียบวิธีการวิจัยที่เห็นว่าควรมีเทคนิคหรือวิธีวิจัยใดที่เหมาะสม
- เขียนเป็นข้อ ๆ สั้น กระชับ แต่อ่านแล้วเข้าใจได้ง่ายว่าผู้วิจัยเสนอแนะให้ทำอะไรต่อไป

บรรณานุกรม

- ภาษาไทยเรียงตามลำดับชื่อผู้แต่ง ก – ฮ โดยเคร่งครัด
- คำนำหน้าชื่อนำไปไว้หลักหรือต่อจากนามสกุล
- ตรวจสอบระบบการให้เครื่องหมาย . , : โดยเคร่งครัด
- ภาษาอังกฤษให้เขียนนามสกุลก่อนชื่อเสมอ
- ภาษาอังกฤษนำมาอ้างอิงเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องเท่านั้น
- บรรณานุกรม ให้ขึ้นหน้าใหม่แยกต่างหากจากเนื้อหาส่วนอื่น
- โครงร่างคณาจารย์ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ทุกเล่มต้องมีบรรณานุกรม
- เอกสารและงานวิจัยที่อ้างอิงในเนื้อหาของโครงร่างคณาจารย์ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ให้นำมาลงรายการในบรรณานุกรมให้ครบทุกเล่ม
  - การลงรายการในบรรณานุกรม ให้จำแนกหัวข้อย่อยต่าง ๆ เช่น ข้อมูลปฐมภูมิ ข้อมูลทุติยภูมิ (ภาษาไทย, ภาษาอังกฤษ) โดยเรียงลำดับตามคู่มือคณาจารย์วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ ของบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ภาคผนวก XX)
  - การลงรายการในบรรณานุกรม ให้ถือตามรูปแบบคู่มือคณาจารย์วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์เล่มนี้

ภาคผนวก

(ส่วนแนบท้าย)

(ภาคผนวกประกอบด้วย)

ภาคผนวก ก เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณและหรือเชิงคุณภาพ

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ค่า IOC และหรือ ค่า CVI

ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try out)

ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (แบบสอบถาม)

ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์)

ภาคผนวก ซ ประมวลภาพจากสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ภาคผนวก ฌ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ

ภาคผนวก ญ ประมวลภาพจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ

ภาคผนวก ฎ ตารางสำเร็จรูปในการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง (กรณีคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง)

- หมายเหตุ**
๑. หนังสือทุกฉบับ ต้องได้รับการลงลายมือชื่อของผู้ให้ข้อมูลสำคัญหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง
  ๒. ภาพประกอบทุกภาพจะต้องมีคำอธิบายใต้ภาพ เช่น สัมภาษณ์ใคร ที่ไหน เมื่อไร และ หนึ่งหน้าให้มีสองภาพ
  ๓. ผลการวิเคราะห์ค่าต่าง ๆ เช่น IOC, CVI หรือ Reliability จะต้องได้รับการลงนามรับรองจากที่อาจารย์ปรึกษา

ประวัติผู้วิจัย

- ประวัติผู้วิจัย ให้ขึ้นหน้าใหม่แยกต่างหากจากเนื้อหาส่วนอื่น
- ดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ทุกเล่มต้องมีประวัติของผู้วิจัย
- ให้สแกนหรือถ่ายรูปขนาดสองนิ้วติดไว้ที่มุมบนด้านขวาในหน้าประวัติผู้วิจัย
- ให้เขียนประวัติโดยย่อ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อ ฉายา นามสกุล พร้อมคำ

นำหน้าชื่อ

- ถ้ามีสมณศักดิ์ ให้เขียนสมณศักดิ์พร้อมวงเล็บใส่ชื่อและฉายา ไว้หลังสมณศักดิ์ด้วย
- ให้ระบุ วัน เดือน ปี และสถานที่เกิดของผู้วิจัย
- ให้ระบุวุฒิที่สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่ชั้นปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่าขึ้นไป รวมทั้ง

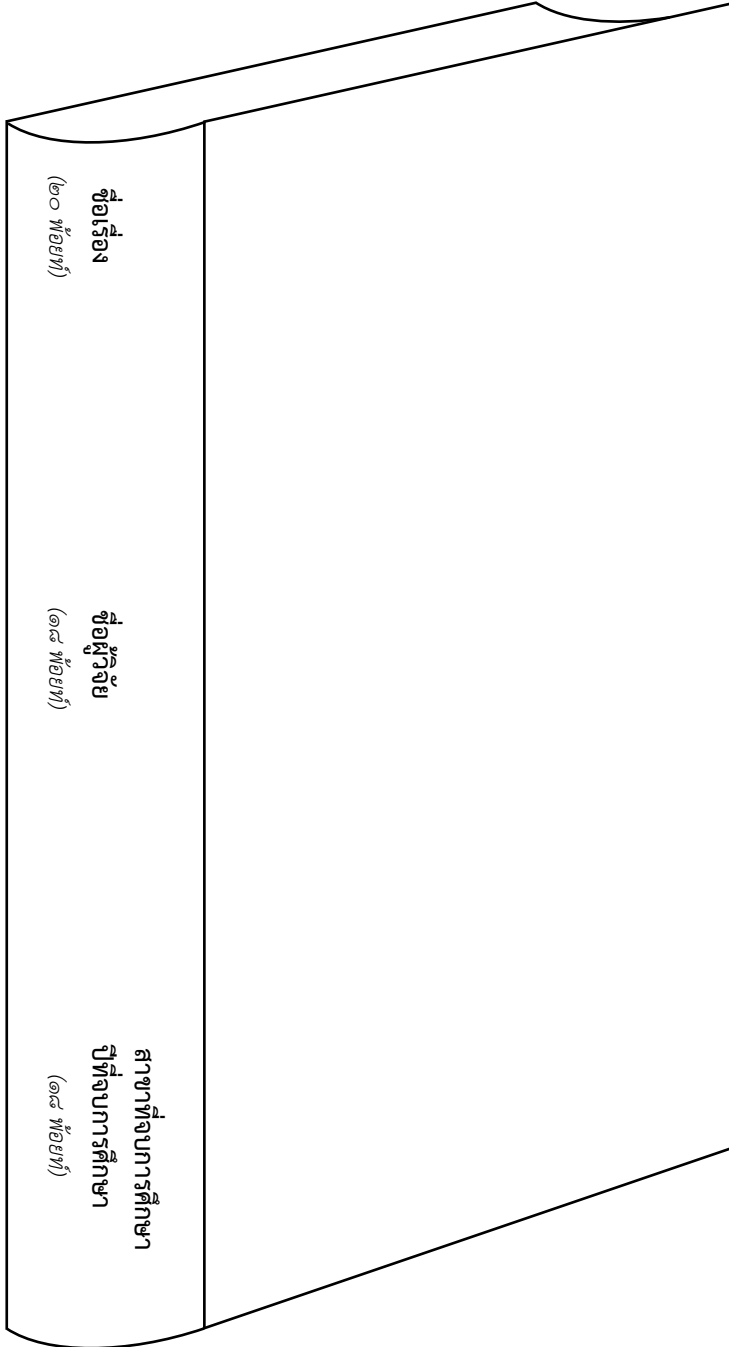
สถานศึกษาและปีที่สำเร็จการศึกษา

- ให้ระบุประสบการณ์ ผลงานทางวิชาการ รางวัลหรือทุนการศึกษาเฉพาะที่สำคัญ

รวมทั้งตำแหน่ง และสถานที่ทำงานของผู้วิจัยด้วย

รูปแบบการจัดดูษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์

ตัวอย่างส้นปก

รูปแบบปก โครงร่างคุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

ห่างจากขอบกระดาษ ๑.๕ นิ้ว / ๓.๘๑

ขนาด ๑.๒๕ x ๑.๒๕ นิ้ว /
๓.๑๗ x ๓.๑๗ ซม. สีดำเท่านั้น

โครงร่างคุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ (ตัวธรรมดา ๑๘, before 12 pt.)
เรื่อง (ตัวธรรมดา ๑๘)

ชื่อคุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ (ตัวหนา ๒๐, before 12 pt.)
TITLES (ตัวพิมพ์ใหญ่ หนา ๒๐, before 6 pt.)

โดย (ตัวธรรมดา ๑๘)

ชื่อ-ฉายา (นามสกุล)/ชื่อ-นามสกุล (ตัวหนา ๑๘)

คณะกรรมการ

๑. .... ประธานกรรมการ

๒. .... กรรมการ

คุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญา.....
สาขาวิชา.....

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕.....

ห่างจากขอบกระดาษ ๑ นิ้ว / ๒.๕๔ ซม.

ตัวธรรมดา
๑๘

ตัวอย่างปกโครงสร้างคุษฎีนิพนธ์

โครงสร้างคุษฎีนิพนธ์
เรื่อง

การบริหารองค์กรตามหลักอิทธิบาท ๔
ORGANIZATION MANAGEMENT ACCORDING TO
FOUR IDDHIPĀDĀ

โดย
พระมหากษัตริยา กิตติโสภโณ (นามสกุล)

คณะกรรมการ

๑. ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม กรรมการ

คุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรคุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๖๓

ตัวอย่างปกโครงร่างวิทยานิพนธ์

โครงร่างวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การบริหารองค์กรตามหลักอิทธิบาท ๔

ORGANIZATION MANAGEMENT ACCORDING TO

FOUR IDDHIPĀDĀ

โดย

พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ (นามสกุล)

คณะกรรมการ

๑. ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม กรรมการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๖๓

ตัวอย่างปกโครงสร้างสารนิพนธ์

โครงสร้างสารนิพนธ์

เรื่อง

การบริหารองค์กรตามหลักอิทธิบาท ๔

ORGANIZATION MANAGEMENT ACCORDING TO

FOUR IDDHIPĀDĀ

โดย

พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ (นามสกุล)

คณะกรรมการ

๑. ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม กรรมการ

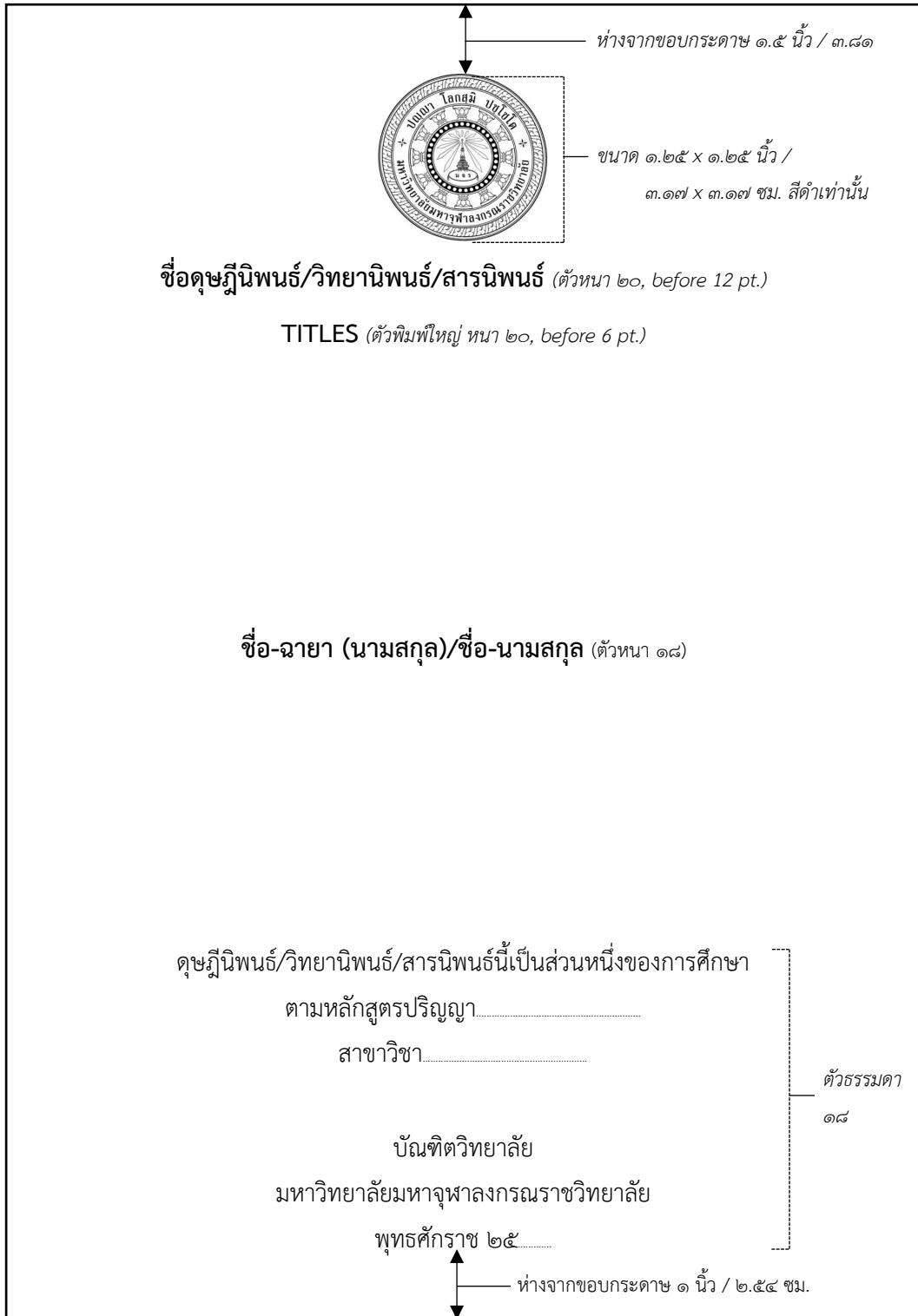
สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๖๓

รูปแบบปกนอก ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

ตัวอย่างปกนอกคุษฎีนิพนธ์

การบริหารองค์กรตามหลักอิทธิบาท ๔
ORGANIZATION MANAGEMENT ACCORDING TO
FOUR IDDHIPĀDĀ

พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ (แช่หลี)

คุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรคุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๓

ตัวอย่างปกนอกวิทยานิพนธ์

การบริหารองค์กรตามหลักอิทธิบาท ๔
ORGANIZATION MANAGEMENT ACCORDING TO
FOUR IDDHIPĀDĀ

พระอุดมสิทธิธนายก (กำพล MALAY)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๓

ตัวอย่างปกนอกสารนิพนธ์

การบริหารองค์กรตามหลักอิทธิบาท ๔
ORGANIZATION MANAGEMENT ACCORDING TO
FOUR IDDHIPĀDĀ

พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ (แช่หลี)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๓

รูปแบบปกในที่ ๑ ภาษาไทย ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

ห่างจากขอบกระดาษ ๑.๕ นิ้ว / ๓.๘๑

ขนาด ๑.๒๕ x ๑.๒๕ นิ้ว /
๓.๑๗ x ๓.๑๗ ซม. สีดำเท่านั้น

ชื่อดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ (ตัวหนา ๒๐, before 12 pt.)

ชื่อ-ฉายา (นามสกุล)/ชื่อ-นามสกุล (ตัวหนา ๑๘)

ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตร.....
สาขาวิชา.....

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕.....

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

ห่างจากขอบกระดาษ ๑ นิ้ว / ๒.๕๔ ซม.

ตัวธรรมดา
๑๘

ตัวอย่างปกในที่ ๑ คุษฎีนิพนธ์

การบริหารองค์การตามหลักอิทธิบาท ๔

พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ (แช่หลี่)

คุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรคุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๓

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

ตัวอย่างปกในที่ ๑ วิทยานิพนธ์

การบริหารองค์กรตามหลักอิทธิบาท ๔

พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ (แช่หลี่)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๓

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

ตัวอย่างปกในที่ ๑ สารนิพนธ์

การบริหารองค์กรตามหลักอิทธิบาท ๔

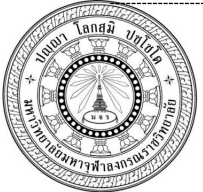
พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ (แช่หลี่)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๓

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

รูปแบบปกในที่ ๒ ภาษาอังกฤษ ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

ห่างจากขอบกระดาษ ๑.๕ นิ้ว / ๓.๘๑

ขนาด ๑.๒๕ x ๑.๒๕ นิ้ว /
๓.๑๗ x ๓.๑๗ ซม. สีดำเท่านั้น

Title of Dissertation/Thesis/Research Paper (ตัวหนา ๒๐, before 12 pt.)
(ขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่)

Name-Buddhist Name (Surname) / Name-Surname (ตัวหนา ๑๘)

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Doctor of Philosophy
(...Field ...)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
C.E. 20... Academic Year

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

↑

↓

ห่างจากขอบกระดาษ ๑ นิ้ว / ๒.๕๔ ซม.

↑

↓

ตัวธรรมดา
๑๘

ตัวอย่างปกในที่ ๒ ดุษฎีนิพนธ์

Organization Management according to Four Iddhipādā

Phramaha Krisada Kittisobhano (Sealee)

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Doctor of Philosophy
(Buddhist Management)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
C.E. 2019

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

ตัวอย่างปกในที่ ๒ วิทยานิพนธ์

Organization Management according to Four Iddhipādā

Praudomsitthinayok (Kamphol Malai)

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Doctor of Philosophy
(Buddhist Management)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
C.E. 2019

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

ตัวอย่างปกในที่ ๒ สารนิพนธ์

Organization Management according to
Four Iddhipādā

Phramaha Krisada Kittisobhano (Sealee)

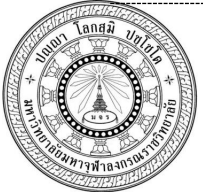
A Research Paper Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Doctor of Philosophy
(Buddhist Management)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
C.E. 2019

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

รูปแบบหน้าอนุมัติ ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

หน้าอนุมัติใช้อักษรขนาด
๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ ทั้งหน้า

ห่างจากขอบกระดาษ ๑.๕ นิ้ว / ๓.๘๑

ขนาด ๑.๒๕ x ๑.๒๕ นิ้ว /
๓.๑๗ x ๓.๑๗ ซม. สีดำเท่านั้น

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับดุษฎี
นิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์เรื่อง “.....(ชื่อเรื่องพิมพ์ตัวธรรมดาขนาด ๑๖ พ้อยท์)
.....” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต/
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา... ระบุชื่อสาขาวิชา...

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ .....ประธานกรรมการ
(ประธานกรรมการตรวจสอบ)
.....กรรมการ
(กรรมการตรวจสอบ/ภายนอก)
.....กรรมการ
(กรรมการตรวจสอบ)
.....กรรมการ
(ประธานกรรมการควบคุม)
.....กรรมการ
(ประธานกรรมการควบคุมร่วม)

คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ พิมพ์ชื่อประธานควบคุม ประธานกรรมการ
พิมพ์ชื่อกรรมการควบคุมร่วม กรรมการ
.....
(พิมพ์ยศ-ชื่อเต็มผู้วิจัย-ไม่ต้องใส่ ชื่อฉายา)

ชื่อผู้วิจัย

ตัวอย่าง (พระอุดมสิทธินายก)
(พระมหากฤษฏา กิตติโสภโณ)
(นายบัณฑิต เพียรธรรม)

ห่างจากขอบกระดาษ ๑ นิ้ว / ๒.๕๔ ซม.

รูปแบบบทคัดย่อภาษาไทย ดุษฎีนิพนธ์

หัวข้อหลัก ใช้อักษรขนาด
๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา

ห่างจากขอบกระดาษ ๑.๕ นิ้ว / ๓.๘๑

ชื่อดุษฎีนิพนธ์ : ..... พิมพ์ชื่อเรื่อง ขนาด ๑๖ พ้อยท์ ตัวปกติ .....

ผู้วิจัย : ..... พิมพ์ชื่อผู้วิจัย ขนาด ๑๖ พ้อยท์ ตัวปกติ .....

ปริญญา : ..... พิมพ์ชื่อปริญญา ..... (...ระบุสาขา...)

คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์

: พิมพ์ชื่อประธานควบคุม, ชื่อย่อปริญญาที่จบการศึกษา (สาขาวิชา)

: พิมพ์ชื่อกรรมการร่วม, ชื่อย่อปริญญาที่จบการศึกษา (สาขาวิชา)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓ (ตัวอย่างการลงวันที่คณบดีลงนาม)

บทคัดย่อ ← (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา before 12 pt, จัดกลาง)

พิมพ์อักษรตัวแรก โดยเว้นระยะ กำหนดเยื้องซ้ายที่ ๐.๗ นิ้ว หรือ ๑.๗๕ ซม. ....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(ความยาวไม่เกิน ๒ หน้ากระดาษ).....

ห่างจากขอบกระดาษ ๑ นิ้ว / ๒.๕๔ ซม.

ตัวอย่าง บทคัดย่อภาษาไทย ดุษฎีนิพนธ์

ชื่อดุษฎีนิพนธ์ : การบริหารองค์กรตามหลักอิทธิบาท ๔
ผู้วิจัย : พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ (แซ่หลี่)
ปริญญา : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)

คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์

: พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร., ป.ธ.๙, พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ),
 พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ), พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)
 : รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม, พธ.บ. (สังคมวิทยา), M.A. (Politics),
 Ph.D. (Political Science), ปร.ด. (สื่อสารการเมือง)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓

บทคัดย่อ

ดุษฎีนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) .....

๒) ..... ๓).....

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัย.....

.....
 .....

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ....

.....
 .....

๒. ....

.....
 .....

๓. ....

.....
 .....

ตัวอย่าง บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ดุษฎีนิพนธ์

Dissertation Title : Organization Management according to Four Iddhipādā

Researcher : Phramaha Krisada Kittisobhano (Sealee)

Degree : Doctor of Philosophy (Buddhist Management)

Dissertation Supervisory Committee

: Phraudomsitthinayok, Pali IX, B.A. (Buddhist Management),
M.A. (Buddhist Management), Ph.D. (Buddhist Management)

: Assoc.Prof Dr.Surapon Suyaprom, B.A. (Sociology),
M.A. (Politics), Ph.D. (Political Science), Ph.D. (Political
Communication)

Date of Graduation : January 21, 2019

Abstract

The objectives of this dissertation were 1) .....
2)..... 3).....

Methodology.....

.....
.....

The research findings were as follow;

1. ....

.....
.....

2. ....

.....
.....

3. ....

.....
.....

รูปแบบบทคัดย่อภาษาไทย วิทยานิพนธ์

หัวข้อหลัก ใช้อักษรขนาด ๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา	↑ ↓	ห่างจากขอบกระดาษ ๑.๕ นิ้ว / ๓.๘๑
ชื่อวิทยานิพนธ์	: ..... พิมพ์ชื่อเรื่อง ขนาด ๑๖ พ้อยท์ ตัวปกติ	
ผู้วิจัย	: ..... พิมพ์ชื่อผู้วิจัย ขนาด ๑๖ พ้อยท์ ตัวปกติ	
ปริญญา	: ..... พิมพ์ชื่อปริญญา ..... (...ระบุสาขา...)	
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์		
	: พิมพ์ชื่อประธานควบคุม, ชื่อย่อปริญญาที่จบการศึกษา (สาขาวิชา)	
	: พิมพ์ชื่อกรรมการร่วม, ชื่อย่อปริญญาที่จบการศึกษา (สาขาวิชา)	
วันสำเร็จการศึกษา	: ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓ (ตัวอย่างการลงวันที่คณบดีลงนาม)	
	บทคัดย่อ ←	(๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา before 12 pt, จัดกลาง)
พิมพ์อักษรตัวแรก โดยเว้นระยะ กำหนดเอียงซ้ายที่ ๐.๗ นิ้ว หรือ ๑.๗๕ ซม.		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
(ความยาวไม่เกิน ๒ หน้ากระดาษ).....		
↑ ↓	ห่างจากขอบกระดาษ ๑ นิ้ว / ๒.๕๔ ซม.	

ตัวอย่าง บทคัดย่อภาษาไทย วิทยานิพนธ์

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การบริหารองค์กรตามหลักอิทธิบาท ๔

ผู้วิจัย : พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ (แช่หลี่)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร., ป.ธ.๙, พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ),
พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ), พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)

: รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม, พธ.บ. (สังคมวิทยา), M.A. (Politics),
Ph.D. (Political Science), ปร.ด. (สื่อสารการเมือง)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) .....

๒) ..... ๓).....

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัย.....

.....

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ....

.....

๒. ....

.....

๓. ....

.....

รูปแบบบทคัดย่อภาษาอังกฤษ วิทยานิพนธ์

หัวข้อหลัก ใช้อักษรขนาด
๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา

↑
← ห่างจากขอบกระดาษ ๑.๕ นิ้ว / ๓.๘๑

Thesis Title : ..... (ชื่อเรื่อง ขนาด ๑๖ พ้อยท์ ตัวปกติ) .....

Researcher : ..... (ชื่อผู้วิจัย ขนาด ๑๖ พ้อยท์ ตัวปกติ) .....

Degree : Doctor of Philosophy (...ระบุสาขา...)

Thesis Supervisory Committee

: Advisor, Educational background (field)

: Co-Advisor, Educational background (field)

Date of Graduation : January 21, 2019 *(The date signed by dean)*

Abstract ←

(๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา before 12 pt, จัดกลาง)

พิมพ์อักษรตัวแรก โดยเว้นระยะ กำหนดเยื้องซ้ายที่ ๐.๗ นิ้ว หรือ ๑.๗๕ ซม. ....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... (ความยาวไม่เกิน ๒ หน้ากระดาษ).....

↑
← ห่างจากขอบกระดาษ ๑ นิ้ว / ๒.๕๔ ซม.

ตัวอย่าง บทคัดย่อภาษาอังกฤษ วิทยานิพนธ์

Thesis Title : Organization Management according to Four Iddhipādā

Researcher : Phramaha Krisada Kittisobhano (Sealee)

Degree : Master of Art (Buddhist Management)

Thesis Supervisory Committee

: Phraudomsitthinayok, Pali IX, B.A. (Buddhist Management),
M.A. (Buddhist Management), Ph.D. (Buddhist Management)

: Assoc.Prof Dr.Surapon Suyaprom, B.A. (Sociology),
M.A. (Politics), Ph.D. (Political Science), Ph.D. (Political
Communication)

Date of Graduation : January 21, 2019

Abstract

The objectives of this thesis were 1) .....
2)..... 3).....

Methodology.....

.....
.....

The research findings were as follow;

1. ....

.....
.....

2. ....

.....
.....

3. ....

.....
.....

รูปแบบบทคัดย่อภาษาไทย สารนิพนธ์

หัวข้อหลัก ใช้อักษรขนาด
๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา

ห่างจากขอบกระดาษ ๑.๕ นิ้ว / ๓.๘๑

ชื่อสารนิพนธ์ : ..... พิมพ์ชื่อเรื่อง ขนาด ๑๖ พ้อยท์ ตัวปกติ .....

ผู้วิจัย : ..... พิมพ์ชื่อผู้วิจัย ขนาด ๑๖ พ้อยท์ ตัวปกติ .....

ปริญญา : ..... พิมพ์ชื่อปริญญา ..... (...ระบุสาขา...)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

: พิมพ์ชื่อประธานควบคุม, ชื่อย่อปริญญาที่จบการศึกษา (สาขาวิชา)

: พิมพ์ชื่อกรรมการร่วม, ชื่อย่อปริญญาที่จบการศึกษา (สาขาวิชา)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓ (ตัวอย่างการลงวันที่คณบดีลงนาม)

บทคัดย่อ ←

(๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา before 12 pt, จัดกลาง)

พิมพ์อักษรตัวแรก โดยเว้นระยะ กำหนดเยื้องซ้ายที่ ๐.๗ นิ้ว หรือ ๑.๗๕ ซม. ....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... (ความยาวไม่เกิน ๒ หน้ากระดาษ).....

ห่างจากขอบกระดาษ ๑ นิ้ว / ๒.๕๔ ซม.

ตัวอย่าง บทคัดย่อภาษาไทย สารนิพนธ์

ชื่อสารนิพนธ์ : การบริหารองค์กรตามหลักอิทธิบาท ๔

ผู้วิจัย : พระมหากษัตริย์ กิตติโสภโณ (แห่งลี้)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

: พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร., ป.ธ.๙, พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ),
พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ), พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)

: รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม, พธ.บ. (สังคมวิทยา), M.A. (Politics),
Ph.D. (Political Science), ปธ.ด. (สื่อสารการเมือง)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) .....

๒) ..... ๓).....

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัย.....

.....

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ....

.....

๒. ....

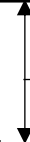

.....

๓. ....

.....

รูปแบบบทคัดย่อภาษาอังกฤษ สารนิพนธ์

<div style="border: 1px dashed black; padding: 5px;">หัวข้อหลัก ใช้อักษรขนาด ๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา</div>	
	ห่างจากขอบกระดาษ ๑.๕ นิ้ว / ๓.๘๑
Research Paper Title : ..... (ชื่อเรื่อง ขนาด ๑๖ พ้อยท์ ตัวปกติ)	
Researcher : ..... (ชื่อผู้วิจัย ขนาด ๑๖ พ้อยท์ ตัวปกติ)	
Degree : Doctor of Philosophy (...ระบุสาขา...)	
Research Paper Supervisory Committee	
	: Advisor, Educational background (field)
	: Co-Advisor, Educational background (field)
Date of Graduation : January 21, 2019 (<i>The date signed by dean</i>)	
	Abstract ← <div style="border: 1px dashed black; padding: 2px;">(๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา before 12 pt. จัดกลาง)</div>
พิมพ์อักษรตัวแรก โดยเว้นระยะ กำหนดเยื้องซ้ายที่ ๐.๗ นิ้ว หรือ ๑.๗๕ ซม.	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
..... (ความยาวไม่เกิน ๒ หน้ากระดาษ).....	
	
	ห่างจากขอบกระดาษ ๑ นิ้ว / ๒.๕๔ ซม.

ตัวอย่าง บทคัดย่อภาษาอังกฤษ สารนิพนธ์

Research Paper Title: Organization Management according to Four Iddhipādā

Researcher : Phramaha Krisada Kittisobhano (Sealee)

Degree : Master of Art (Buddhist Management)

Research Paper Supervisory Committee

: Phraudomsitthinayok, Pali IX, B.A. (Buddhist Management),
M.A. (Buddhist Management), Ph.D. (Buddhist Management)

: Assoc.Prof Dr.Surapon Suyaprom, B.A. (Sociology),
M.A. (Politics), Ph.D. (Political Science), Ph.D. (Political
Communication)

Date of Graduation : January 21, 2019

Abstract

The objectives of this research paper were 1) .....
2)..... 3).....

Methodology.....

.....
.....

The research findings were as follow;

1. ....

.....
.....

2. ....

.....
.....

3. ....

.....
.....

รูปแบบกิตติกรรมประกาศ

↑
← ห่างจากขอบกระดาษ ๑.๕ นิ้ว / ๓.๘๑
↓

กิตติกรรมประกาศ (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา)
(เว้นระยะห่าง ๑ บรรทัด, ๑๖ พ้อยท์)

พิมพ์อักษรตัวแรก โดยเว้นระยะ กำหนดเยื้องซ้ายที่ ๐.๗ นิ้ว หรือ ๑.๗๕ ซม. ....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

พิมพ์ชื่อ ฉายา (นามสกุล)/ ชื่อ นามสกุล
๕ กันยายน ๒๕๖๑ (ตัวอย่าง)

↑
← ห่างจากขอบกระดาษ ๑ นิ้ว / ๒.๕๔ ซม.
↓

รูปแบบ สารบัญ
[เชิงคุณภาพ/เอกสาร]

สารบัญ (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา)

เรื่อง (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	-
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	-
กิตติกรรมประกาศ	-
สารบัญ	-
สารบัญตาราง	-
สารบัญภาพ (ถ้ามี)	-
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ (ถ้ามี)	-
(๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา)	
บทที่ ๑ บทนำ (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	-
๑.๒ คำถามวิจัย	-
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	-
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	-
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	-
๑.๖ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	-
๑.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย	-
๑.๘ วิธีดำเนินการวิจัย	-
๑.๙ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	-
(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)	
บทที่ ๒ (ชื่อบทสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ข้อที่ ๑) (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)	
๒.๑	-
๒.๒	-
บทที่ ๓ (ชื่อบทสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ข้อที่ ๒) (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)	
๓.๑	-
๓.๒	-

บทที่ ๔	(ชื่อบทสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ข้อที่ ๓) (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)	
๔.๑	..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)	-
๔.๒	..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)	-
บทที่ ๕	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)	
๕.๑	สรุปผลการวิจัย	-
๕.๒	อภิปรายผลการวิจัย	-
๕.๓	ข้อเสนอแนะ	-
	๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	-
	๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้	-
	๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	-
		(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)
บรรณานุกรม	(๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6 pt.)	-
ภาคผนวก	(๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6 pt.)	-
ประวัติผู้วิจัย	(๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6 pt.)	-

รูปแบบ สารบัญ
[เชิงคุณภาพ/ภาคสนาม]

สารบัญ (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา)

			หน้า
	เรื่อง <small>(๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)</small>		
	บทคัดย่อภาษาไทย	(๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา)	-
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		-
	กิตติกรรมประกาศ		-
	สารบัญ		-
	สารบัญตาราง		-
	สารบัญภาพ <small>(ถ้ามี)</small>		-
	คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ <small>(ถ้ามี)</small>		-
บทที่ ๑	บทนำ <small>(๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)</small>		
	๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)	-
	๑.๒ คำถามวิจัย		-
	๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย		-
	๑.๔ ขอบเขตการวิจัย		-
	๑.๕ สมมติฐานการวิจัย <small>(ถ้ามี)</small>		-
	๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย		-
	๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย		-
บทที่ ๒	แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง <small>(๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)</small>		
	๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)	-
	๒.๑.๑ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ.....		-
	๒.๑.๒ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ.....		-
	๒.๒ หลักพุทธธรรม		-
	๒.๓ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย		-
	๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	-	
	๒.๕ กรอบแนวคิดในการวิจัย	-	

บทที่ ๓	วิธีดำเนินการวิจัย (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)		
	๓.๑ รูปแบบการวิจัย	}	-
	๓.๒ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลหลัก		-
	๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย		-
	๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล		-
	๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล		-
			(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)
บทที่ ๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)		
	๔.๑ (วัตถุประสงค์ข้อที่ ๑)	}	-
	๔.๒ (วัตถุประสงค์ข้อที่ ๒)		-
	๔.๓ (วัตถุประสงค์ข้อที่ ๓)		-
	๔.๔ องค์กรความรู้จากการวิจัย		-
			(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)
บทที่ ๕	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)		
	๕.๑ สรุปผลการวิจัย	}	-
	๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย		-
	๕.๓ ข้อเสนอแนะ		-
	๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย		-
	๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้		-
	๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป		-
			(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)
	บรรณานุกรม (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6 pt.)		-
	ภาคผนวก (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6 pt.)		-
	ภาคผนวก ก	}	-
	ภาคผนวก ข		-
	ภาคผนวก ค		-
	ภาคผนวก ง		-
			(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)
	ประวัติผู้วิจัย (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6 pt.)		-

รูปแบบ สารบัญ
[เชิงปริมาณ]

สารบัญ (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา)

			หน้า
	เรื่อง <small>(๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)</small>		
	บทคัดย่อภาษาไทย	(๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา)	-
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		-
	กิตติกรรมประกาศ		-
	สารบัญ		-
	สารบัญตาราง		-
	สารบัญภาพ <small>(ถ้ามี)</small>		-
	คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ <small>(ถ้ามี)</small>		-
บทที่ ๑	บทนำ <small>(๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)</small>		
	๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)	-
	๑.๒ คำถามวิจัย		-
	๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย		-
	๑.๔ ขอบเขตการวิจัย		-
	๑.๕ สมมติฐานการวิจัย <small>(ถ้ามี)</small>		-
	๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย		-
	๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย		-
บทที่ ๒	แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง <small>(๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)</small>		
	๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)	-
	๒.๑.๑ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ.....		-
	๒.๑.๒ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ.....		-
	๒.๒ หลักพุทธธรรม		-
	๒.๓ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย		-
	๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	-	
	๒.๕ กรอบแนวคิดในการวิจัย	-	

บทที่ ๓	วิธีดำเนินการวิจัย (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)		
	๓.๑ รูปแบบการวิจัย	}	-
	๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง		-
	๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย		-
	๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล		-
	๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล		-
		(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)	
บทที่ ๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)		
	๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	}	-
	๔.๒ ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย		-
	๔.๓ องค์ความรู้จากการวิจัย		-
		(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)	
บทที่ ๕	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)		
	๕.๑ สรุปผลการวิจัย	}	-
	๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย		-
	๕.๓ ข้อเสนอแนะ		-
	๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย		-
	๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้		-
	๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป		-
		(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)	
	บรรณานุกรม (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6 pt.)		-
	ภาคผนวก (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6 pt.)		-
	ภาคผนวก ก	}	-
	ภาคผนวก ข		-
	ภาคผนวก ค		-
	ภาคผนวก ง		-
		(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)	
	ประวัติผู้วิจัย (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6 pt.)		-

รูปแบบ สารบัญ
[แบบผสมวิธี]

สารบัญ (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา)

เรื่อง (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	-
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	-
กิตติกรรมประกาศ	-
สารบัญ	-
สารบัญตาราง	-
สารบัญภาพ (ถ้ามี)	-
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ (ถ้ามี)	-
(๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา)	
บทที่ ๑ บทนำ (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	-
๑.๒ คำถามวิจัย	-
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	-
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	-
๑.๕ สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)	-
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	-
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	-
(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)	
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)	
๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	-
๒.๑.๑ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ.....	-
๒.๑.๒ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ.....	-
๒.๒ หลักพุทธธรรม	-
๒.๓ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย	-
๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	-
๒.๕ กรอบแนวคิดในการวิจัย	-
(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)	

บทที่ ๓	วิธีดำเนินการวิจัย (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)			
	๓.๑ รูปแบบการวิจัย	}	-	
	๓.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ		-	
	๓.๒.๑ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ		-	
	๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย		-	
	๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล		-	
	๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล		-	
	๓.๓ การวิจัยเชิงปริมาณ		(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)	-
	๓.๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง		-	
	๓.๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย		-	
	๓.๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล		-	
	๓.๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล	-		
บทที่ ๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)			
	๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	}	-	
	๔.๒ ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย		(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)	-
	๔.๓ องค์กรความรู้จากการวิจัย		-	
บทที่ ๕	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)			
	๕.๑ สรุปผลการวิจัย	}	-	
	๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย		-	
	๕.๓ ข้อเสนอแนะ		(๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)	-
	๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย		-	
	๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้		-	
	๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป		-	
	บรรณานุกรม (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6 pt.)		-	

ภาคผนวก (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6 pt.)

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ข

ภาคผนวก ค

ภาคผนวก ง

— (๑๖ พ้อยท์, ตัวปกติ)

ประวัติผู้วิจัย (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6 pt.)

สารบัญตาราง (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา, จัดกลาง)

ตารางที่ (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)		หน้า
ตารางที่ ๒.๑ แสดง.....	] (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)	-
ตารางที่ ๒.๒ แสดง.....		-
ตารางที่ ๓.๑ แสดง.....		-
ตารางที่ ๓.๒ แสดง.....		-
ตารางที่ ๔.๑ แสดง.....		-
ตารางที่ ๔.๒ แสดง.....		-
ตารางที่ ๔.๓ แสดง.....		-
ตารางที่ ๔.๔ แสดง.....		-

สารบัญแผนภาพ (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา, จัดกลาง)

แผนภาพที่ (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12 pt.)	หน้า
แผนภาพที่ ๒.๑ แสดง.....	-
แผนภาพที่ ๒.๒ แสดง.....	-
แผนภาพที่ ๓.๑ แสดง.....	-
แผนภาพที่ ๓.๒ แสดง.....	-
แผนภาพที่ ๔.๑ แสดง.....	-
แผนภาพที่ ๔.๒ แสดง.....	-
แผนภาพที่ ๔.๓ แสดง.....	-
แผนภาพที่ ๔.๔ แสดง.....	-

(๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา)

อักษรย่อในคุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ฉบับนี้ ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎก ภาษาบาลี/พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ..... ส่วนคัมภีร์อรรถกถาบาลี/ภาษาไทย ใช้ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย/มหามกุฏราชวิทยาลัย

การอ้างอิงพระไตรปิฎก จะระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า หลังอักษรย่อชื่อคัมภีร์ เช่น ที.สี. (บาลี) ๙/๒๗๖/๙๗, ที.สี. (ไทย) ๙/๒๗๖/๙๘. หมายถึง ทีฆนิกาย สิลกขนฺธวคฺคปาติ ภาษาบาลี เล่ม ๙ ข้อ ๒๗๖ หน้า ๙๗ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๐๐, ทีฆนิกาย สิลขณฺธวคฺค ภาษาไทย เล่ม ๙ ข้อ ๒๗๖ หน้า ๙๘ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๓๙ ส่วนคัมภีร์อรรถกถา จะระบุชื่อคัมภีร์ ลำดับเล่ม (ถ้ามี)/หน้า เช่น ที.สี.อ. (บาลี) ๑/๒๗๖/๒๔๐ หมายถึง ทีฆนิกาย สุมงฺคล วิสาสิณี สิลกขนฺธวคฺคอฏฺฐกถา ภาษาบาลี เล่ม ๑ ข้อ ๒๗๖ หน้า ๒๔๐ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามลำดับดังนี้

๑. คำอธิบายคำย่อในภาษาไทย (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6pt)

ก. คำย่อชื่อคัมภีร์พระไตรปิฎก (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6pt)

พระวินัยปิฎก/พระสุตตันตปิฎก/พระอภิธรรมปิฎก (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, กลาง, before 6pt)

คำย่อ	ชื่อคัมภีร์	ภาษา
ที.สี. (บาลี)	= ทีฆนิกาย สิลกขนฺธวคฺคปาติ	ภาษาบาลี
ที.สี. (ไทย)	= ทีฆนิกาย สิลขณฺธวคฺค	ภาษาไทย

ข. คำย่อชื่อคัมภีร์ปกรณ์วิเสส (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6pt)

คำย่อ	ชื่อคัมภีร์	ภาษา
มิลินฺท (บาลี)	= มิลินฺทปญฺหปกรณ	ภาษาบาลี

ค. คำย่อชื่อคัมภีร์อรรถกถา (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6pt)

อรรถกถาพระวินัยปิฎก/พระสุตตันตปิฎก/พระอภิธรรมปิฎก (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, กลาง, before 6pt)

คำย่อ	ชื่อคัมภีร์	ภาษา
ที.สี.อ. (บาลี)	= ทีฆนิกาย สุมงฺคลวิสาสิณี สิลกขนฺธวคฺคอฏฺฐกถา	ภาษาบาลี

บทที่ ๑ (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา, จัดกลาง, เฉพาะหน้าแรกของบท
ห่างจากขอบกระดาษด้านบน ๒ นิ้ว/๕.๐๘ ซม.)

เว้นระยะห่าง ๑ บรรทัด = ๑๖ พ้อยท์

บทนำ (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา, จัดกลาง)

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

.....
..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

๑.๒ คำถามวิจัย (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

- ๒.๑ ..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)
๒.๒ ..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)
๒.๓ ..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

- ๓.๑ ..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)
๓.๒ ..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)
๓.๓ ..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

- ๗.๑ ..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)
๗.๒ ..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)
๗.๓ ..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)
๗.๔ ..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

บทที่ ๒

(๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา, จัดกลาง, เฉพาะหน้าแรกของบท

ห่างจากขอบกระดาษด้านบน ๒ นิ้ว/๕.๐๘ ซม.)

เว้นระยะห่าง ๑ บรรทัด = ๑๖ พ้อยท์

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา, จัดกลาง)

๒.๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับ..... (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

.....

..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

๒.๒ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับ..... (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

.....

..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

๒.๓ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับ..... (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

.....

..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

๒.๔ หลักพุทธธรรม (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

.....

..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

๒.๕ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

.....

..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

.....

..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

๒.๗ กรอบแนวคิดการวิจัย (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

บทที่ ๓ (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา, จัดกลาง, เฉพาะหน้าแรกของบท
ห่างจากขอบกระดาษด้านบน ๒ นิ้ว/๕.๐๘ ซม.)

เว้นระยะห่าง ๑ บรรทัด = ๑๖ พ้อยท์

ระเบียบวิธีวิจัย (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา, จัดกลาง)

๓.๑ รูปแบบการวิจัย (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

.....
.....
..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

.....
.....
..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

.....
.....
..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

.....
.....
..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

บทที่ ๔ (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา, จัดกลาง, เฉพาะหน้าแรกของบท
ห่างจากขอบกระดาษด้านบน ๒ นิ้ว/๕.๐๘ ซม.)

เว้นระยะห่าง ๑ บรรทัด = ๑๖ พ้อยท์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา, จัดกลาง)

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ชิดซ้าย)

.....
.....
.....
.....
..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ชิดซ้าย)

.....
.....
.....
.....
..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

๔.๓ องค์กรความรู้จากการวิจัย (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ชิดซ้าย)

.....
.....
.....
.....
..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

บทที่ ๕ (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา, จัดกลาง, เฉพาะหน้าแรกของบท
ห่างจากขอบกระดาษด้านบน ๒ นิ้ว/๕.๐๘ ซม.)

เว้นระยะห่าง ๑ บรรทัด = ๑๖ พ้อยท์

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา, จัดกลาง)

๕.๑ สรุปผลการวิจัย (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

.....
 .....
 .....
 .....
 ..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

.....
 .....
 .....
 .....
 ..... (๑๖ พ้อยท์, ตัวธรรมดา)

๕.๓ ข้อเสนอแนะ (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, ซิดซ้าย)

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา)

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา)

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา)

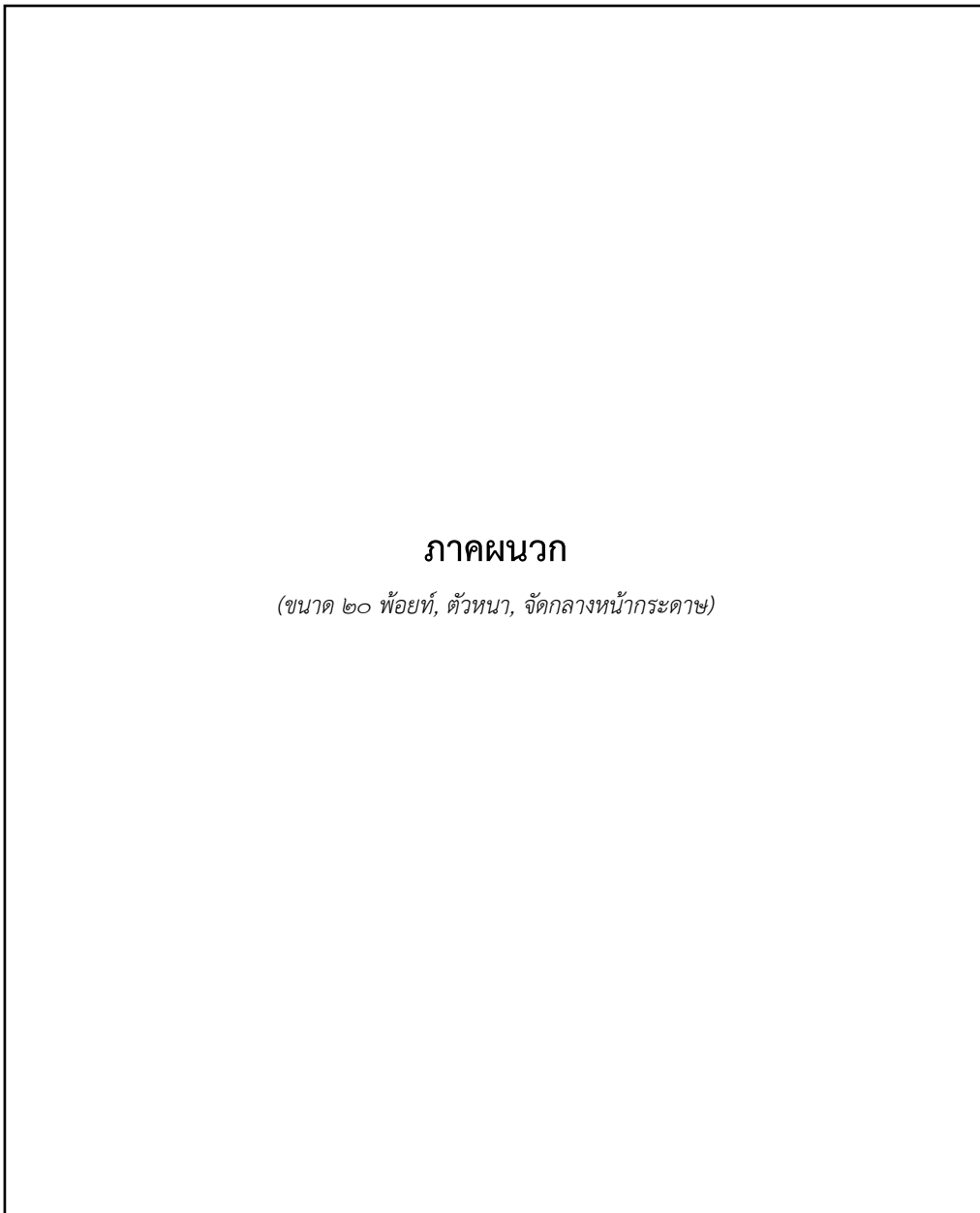
บรรณานุกรม (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา, จัดกลาง)**๑. ภาษาไทย** (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12)**ก. ข้อมูลปฐมภูมิ ๑** (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6)

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเตปิฎก ๒๕๐๐.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕. (๑๖ พ้อยท์)

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6)**(๑) หนังสือ:** (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา, before 6)

จำนงค์ ทองประเสริฐ. ประวัติพระพุทธศาสนาในเอเชียอาคเนย์. พระนคร: มูลนิธิอิทธิธรรม
มหาธาตุวิทยาลัย, ๒๕๑๔. (๑๖ พ้อยท์)

รูปแบบภาคผนวก
หน้าบอกตอนภาคผนวก^๑

---

^๑หน้าบอกตอนภาคผนวกนี้ ไม่ต้องลงเลขหน้า แต่ให้นับหน้ารวมด้วย

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย ให้เขียนประวัติการศึกษาของตนไว้ มีรายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อ ฉายา นามสกุล พร้อมคำนำหน้าชื่อ ถ้ามีสมณศักดิ์ ก็ให้เขียนสมณศักดิ์พร้อมใส่ชื่อและฉายา ไว้หลังสมณศักดิ์ด้วย พร้อม วัน เดือน ปี เกิด ภูมิลำเนาที่เกิด วุฒิการศึกษาอื่น ๆ ตั้งแต่ชั้นปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่าขึ้นไป สถานศึกษาและปีที่สำเร็จการศึกษา รวมทั้งประสบการณ์ ผลงานทางวิชาการรางวัลหรือทุนการศึกษาเฉพาะที่สำคัญ ตำแหน่ง ปีการศึกษาที่เข้าศึกษา ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา และที่อยู่ปัจจุบัน โดยเขียนให้อยู่ในหน้าเดียวกันความยาวไม่ควรเกิน ๑ หน้า

การอ้างอิงและการเขียนเอกสารอ้างอิงหรือบรรณานุกรม

เนื้อหาในส่วนนี้มี ๓ ส่วน การทำเชิงอรรถ (Footnote) การทำบรรณานุกรม (Bibliography) และการทำภาคผนวก มีรายละเอียด ดังนี้

๑. เชิงอรรถ (Footnote)

วิธีอ้างอิงให้ใช้ระบบเชิงอรรถ ได้แก่ ข้อความที่พิมพ์ไว้ที่ส่วนล่างของหน้ากระดาษ เพื่ออธิบายที่มาของแหล่งค้นคว้าหรือข้อมูลเป็นเรื่องที่มีหลักฐานอ้างอิงได้ หรืออธิบายข้อความเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อเรื่องบางตอน

๑.๑ การพิมพ์เชิงอรรถ

ให้พิมพ์เชิงอรรถไว้ที่ส่วนล่างของแต่ละหน้าที่จะอ้างอิง และให้แยกจากเนื้อเรื่องโดยขีดเส้นคั่นขวางจากขอบซ้ายของกระดาษยาวประมาณ ๒๐ ตัวพิมพ์ กำหนดให้เว้นห่างจากบรรทัดสุดท้ายของเนื้อเรื่อง เท่ากับ before 12 pt. และห่างจากบรรทัดแรกของเชิงอรรถเท่ากับ after 6 pt.

วิธีการพิมพ์เชิงอรรถ ให้เข้าไปที่รายการ “อ้างอิง” หรือ “REFERENCES” แล้วคลิกเลือกอ้างอิง – เชิงอรรถหรือ Insert Footnote จากโปรแกรมของ Microsoft Word โดยใช้ขนาดตัวอักษร ๑๔ พ้อยท์และให้พิมพ์บรรทัดแรกย่อหน้าเข้ามาจากขอบซ้ายของกระดาษ ๐.๗ นิ้ว หรือ ๑.๗๕ ซม. (เช่นเดียวกันกับการย่อหน้า) หากข้อความยาวเกิน ๑ บรรทัด บรรทัดต่อมาให้พิมพ์ชิดขอบซ้ายมือทุกบรรทัดจนจบรายการนั้น และให้บรรทัดสุดท้ายของข้อความในเชิงอรรถอยู่ห่างจากขอบกระดาษด้านล่าง ๑ นิ้ว

การลงเลขเชิงอรรถ ให้ลงท้ายข้อความที่อ้างอิง หรือที่สรุปมา

ตัวอย่างการพิมพ์เชิงอรรถ

ตามหลักกิจในอริยสัจ หน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อทุกข์ ได้แก่ ปริณญา คือ การกำหนดรู้หรือ ทำความเข้าใจ^๒

๐.๗ นิ้ว / ๑.๗๕ ซม. →

เส้นคั่น ห่างจากบรรทัดสุดท้ายของเนื้อหา (before) 12 pt.
และห่างจากบรรทัดแรกของเชิงอรรถ (after) 6 pt.

^๒ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ, พิมพ์ครั้งที่ ๑๓, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๔๙), หน้า ๗๓.

๑.๒ การเรียงลำดับเลขของเชิงอรรถ

เชิงอรรถแรกในแต่ละบท ให้เริ่มตั้งแต่ ๑ และนับต่อเนื่องไปจนจบบทนั้น ๆ เมื่อเริ่มบทใหม่ ต้องเริ่ม ๑ ใหม่เสมอ โดยไม่ต้องแยกเป็นเชิงอรรถของหนังสือภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ

รูปแบบการลงเชิงอรรถนั้น แตกต่างกันไปตามชนิดของหลักฐานของการอ้างอิง เช่น หนังสือ บทความในหนังสือ บทความในวารสาร บทความในหนังสือพิมพ์ คุชฎินิพนธ์ วิทยานิพนธ์เอกสารที่ยังไม่ตีพิมพ์ และการสัมภาษณ์/การสนทนากลุ่มย่อย ในการพิมพ์เชิงอรรถนั้น สำหรับหนังสือที่อ้างถึงเป็นครั้งแรก ในแต่ละบท ให้ลงรายการอย่างสมบูรณ์ ตามแบบอย่างเอกสารประเภทต่าง ๆ ดังนี้

รูปแบบการลงเชิงอรรถในแต่ละประเภท

๑) คัมภีร์พระไตรปิฎกหรือหนังสือสำคัญพิมพ์เป็นชุด

ให้อ้างชื่อย่อคัมภีร์ เล่ม/ข้อ/หน้า. และให้วงเล็บ คำว่า (บาลี) ไว้หลังคำย่อ ในกรณีที่ใช้พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี หรือวงเล็บคำว่า (ไทย) ไว้หลังคำย่อ ในกรณีที่ใช้พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย

ตัวอย่าง

^๑ ขุ.ธ. (บาลี) ๒๕/๑๒/๘๒, ขุ.ธ. (ไทย) ๒๕/๑๒/๘๒.

การอ้างพระไตรปิฎก ถ้าเขียนแบบสรุปข้อความจากพระไตรปิฎก ซึ่งเมื่อเปิดพระไตรปิฎกที่อ้างอิง จะไม่พบข้อความที่เป็นคำสรุป ให้เขียนคำว่า “ดูรายละเอียดใน...” แล้วต่อด้วยคัมภีร์

มีภิกษุสร้างกุฏิด้วยตนเองบ้าง^๑ แต่เนื่องจากภิกษุผู้สร้างกุฏิเองไปขออุปกรณ์การสร้างจากชาวบ้าน การสร้างเองจึงต้องมีชื้อจากัก^๒

^๑ ดูรายละเอียดใน วิ.มหา. (บาลี) ๑/๘๔-๘๖/๕๕-๕๗, วิ.มหา. (ไทย) ๑/๘๔-๘๖/๗๔-๗๕.

^๒ ดูรายละเอียดใน วิ.มหา. (บาลี) ๑/๓๔๒-๓๗๘/๒๕๗-๒๘๔, วิ.มหา. (ไทย) ๑/๓๔๒-๓๗๘/๓๗๘-๔๑๐.

การอ้างพระไตรปิฎกที่เป็นข้อธรรมซึ่งมีเฉพาะหัวข้อ แล้วมีคำอธิบายในหนังสืออื่น อันเป็นความเห็นของผู้เรียบเรียงหนังสือ ซึ่งเมื่อดูพระไตรปิฎกที่อ้าง จะพบแต่ข้อธรรมเนื้อหาสั้น ๆ เช่นพจนานุกรม ให้อ้างอิงเป็น ๒ ช่วง คือ อ้างช่วงข้อธรรมตอนหนึ่ง อ้างช่วงคำอธิบายตอนหนึ่ง

ตัวอย่าง

พรหมวิหาร ๔ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา^๑ พรหมวิหาร คือธรรมเครื่องอยู่อย่างประเสริฐ เป็นธรรมประจำใจและปฏิบัติตนต่อเพื่อนมนุษย์โดยชอบ

เมตตา ความรักปรารถนาดีอยากให้เขามีสุข มีจิตอันแผ่ไมตรีและคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั่วหน้า

กรุณา ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจในอันจะปลดเปลื้องบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์

มุทิตา ความยินดี ในเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีจิตผ่องใสบันเทิง กอปรด้วยอาการแช่มชื่นเบิกบานอยู่เสมอ ต่อสัตว์ทั้งหลายผู้ดำรงในปกติสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดี มีสุขเจริญงอกงามยิ่งขึ้น

อุเบกขา ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญาคือมีจิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตราขึง ไม่ลำเอียงด้วยรักและชัง พิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลายกระทำแล้ว อันควรได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุอันตนประกอบพร้อมที่จะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้งรู้จักวางเฉย สงบใจมองดู ในเมื่อไม่มีกิจที่ควรทำ เพราะเขารับผิดชอบตนได้ดีแล้วเขาสมควรรับผิดชอบตนเอง หรือเขาควรได้รับผลอันสมกับความรับผิดชอบของตน^๒

^๑ อจ.ปญจก. (ไทย) ๒๒/๑๙๒/๓๑๙.

^๒ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๔๕), หน้า ๑๒๔.

๒) หนังสือ

๒.๑) หนังสือทั่วไป (General Books)

ผู้แต่ง, ชื่อเรื่อง, ชื่อชุดและลำดับที่ (ถ้ามี) หรือ เล่มที่ (ถ้ามีหลายเล่ม), พิมพ์ครั้งที่ (กรณีที่พิมพ์มากกว่า ๑ ครั้ง), (สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์, ปีที่พิมพ์), หน้าหรือจำนวนหน้าที่อ้างอิง.

Author, Title, Edition or ed., (Place: Publisher, Year), page (s).

ตัวอย่าง

^๑ พระเทพโสภณ (ประยูร ธมมจิตโต), **ทิศทางการศึกษาไทย**, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖), หน้า ๔-๕.

^๒ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, **ความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย หน่วยที่ ๑-๗**, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๕), หน้า ๑๗-๒๓.

^๓ สุรพล สุยะพรหม, **ปรัชญาการเมือง**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘), หน้า ๙.

^๔ เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, “**การเมืองภาคประชาชนและนโยบายสาธารณะ**”, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๐), หน้า ๓๑.

^๕ Phra Medhidhammaphorn (Prayoon Dhammacitto), **An Ancient Greek Philosophy**, (Bangkok: The Council of Graduate School’s Monk Students, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 2532 B.E./1989), pp. 38-45.

^๖ Boonton Dockthaisong, **Disruptive Public Administration 5G**, (Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya press, 2562), pp. 55.

^๗ Walpola Rahula, **What the Buddha Taught**, (New York: Grove Press, 1962), p. 69.

หากการอ้างอิงนั้น เป็นการนำข้อความจากดัชนีฉบับ วิชยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ ของผู้อื่นมาใช้ ให้ใช้คำว่า “อ้างอิงใน...”

ตัวอย่าง

วินัยบัญญัติมีเป็นจำนวนมาก สมัยแรก ๆ ยังไม่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร พระสาวกได้ท่องจำกันมา ผู้ที่เชี่ยวชาญพระวินัย ก็ทรงจำพระวินัย ผู้ที่เชี่ยวชาญพระสูตร ก็ทรงจำพระสูตร ผู้ที่เชี่ยวชาญพระอภิธรรม ก็ทรงจำพระอภิธรรม ภิกษุและภิกษุณีผู้ทรงจำพระวินัย เชี่ยวชาญทางด้านพระวินัย เรียกว่า พระวินัยธร หมายถึง ผู้รู้และเชี่ยวชาญทางพระวินัยโดยท่องจำไว้ได้^๖

^๖ Davids, T.W. Rhys and Stede, W., **Pali English Dictionary**, (Delhi: Motilal Banarsidass, 1977), p. 23, อ้างใน แม่ชีกฤษณา รัชชาโณม, “การศึกษาเชิงวิเคราะห์บทบาทของพระวินัยธรในพระวินัยปิฎก: กรณีศึกษาพระอุบาลีและพระปฎาจาราเถรี”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๕), หน้า ๓.

การอ้างหนังสือทั่วไป ถ้าเขียนแบบสรุปความจากหนังสือนั้น ให้อ้างอย่างอ้างสรุปพระไตรปิฎกที่กล่าวข้างต้น คือ ใช้คำว่า “ดูรายละเอียดใน...”

๒.๒) หนังสือแปล (Translated Books)

รูปแบบ

ผู้แต่ง, ชื่อเรื่อง, แปลโดย ชื่อผู้แปล, ชื่อชุดและลำดับที่ (ถ้ามี) หรือ เล่มที่ (ถ้ามีหลายเล่มจบ), พิมพ์ครั้งที่ (ในกรณีพิมพ์มากกว่า ๑ ครั้ง), (สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์, ปีที่พิมพ์), หน้าทีหรือจำนวนหน้าที่อ้างถึง.

Author, **Title**, Tr. by Translator, ed., (Place: Publisher, Year), page (s).

ตัวอย่าง

^๑ พระดับบลิว ราหุล, **พระพุทธเจ้าสอนอะไร**, แปลโดย ชูศักดิ์ ทิพย์เกษรและคณะ, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗), หน้า ๗๗.

^๒ Piyadassi Thera, **Buddhism - The Immoral Teaching**, Tr. by Chinavudh Sunthornsima, 17th Edition, (Bangkok: Ruankaew Press, 2532/1989), pp. 31-32.

๓) บทความ

๓.๑) บทความจากหนังสือรวมบทความ (Articles from the Books Edited)

รูปแบบ

ผู้เขียน, “ชื่อบทความ”, ใน **ชื่อเรื่อง**, รวบรวมโดย ชื่อผู้รวบรวม, ชื่อชุด (ถ้ามี) หรือเล่มที่ (กรณีมีหลายเล่มจบ), พิมพ์ครั้งที่ (กรณีที่พิมพ์มากกว่า ๑ ครั้ง), (สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์ หรือโรงพิมพ์, ปีที่พิมพ์): หน้าหรือจำนวนหน้าที่อ้างถึง (ใส่เฉพาะเลขหน้า).

Author, “Name of Article”, **Title**, Name of the Editor (ed), (Place: Publisher, Year): page (s).

ตัวอย่าง

^๑ พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), “โรงเรียนวิถีพุทธเพื่อสังคมไทย”, ใน **รวมบทความทางวิชาการพระพุทธศาสนา**, รวบรวมจัดพิมพ์โดย พระศรีธวัชเมธี (ชนะ ป.ธ.๙), (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘): ๖๒.

^๒ จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์, “๑๓๐ ปี มจร”, ใน **รวมบทความวิชาการพระพุทธศาสนาปรัชญา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่**, รวบรวมจัดพิมพ์โดย คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑): ๔๓.

^๓ สุรพล สุขะพรหม, “ความสัมพันธ์ไทย – จีน : มิติที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา”, ใน **สารนิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัย รุ่นที่ ๔๙ ปีการศึกษา ๒๕๕๕**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗): ๖๒-๗๑.

^๔ W.T. Stace, “Survival after Death”, **Philosophical Issue**, ed. by James Rachels, (London: Harper & Row Publishers, 1972): 87-91.

๓.๒) บทความในวารสาร (Articles in the Journals)

รูปแบบ

ผู้เขียน, “ชื่อบทความ”, ชื่อวารสาร, เล่มที่หรือปีที่ (เดือน ปี): เลขหน้า (ใส่เฉพาะตัวเลข).

Author, “Title of Article”, Name of Journal, Volume Number (month, year): page (s) (number only).

ตัวอย่าง

^๑ อธิวิทย์ ลักษณะกิจ, “ปรัชญาศาสนา”, พุทธจักร, ปีที่ ๔๓ ฉบับที่ ๒ (มกราคม ๒๕๓๓): ๒๖-๒๙.

^๒ สุรพล สุยะพรหม, “กระบวนการสร้างความปรองดองในสังคมไทยตามรูปแบบพุทธวิธีการชำระอธิกรณ์”, วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๒๙ (พฤษภาคม-กันยายน ๒๕๕๘): ๓๙-๕๔

^๓ Surapon Suyaporn and Nun Nerashar Saksirisampant, “The Buddhist Administrative Method of the Monastery Meditation Centers”, *BU ACADEMIC REVIEW*, Vol. 13 No. 2 (July – December 2014): 109-121.

^๔ K.N., Jayatilleke, “The Buddhist Theory of Causality”, *The Maha Bodhi*, Vol. 77 No. 1 (1969): 10-15.

^๕ Phra Udomsittinayok (Kumphol Kunungkaro/Malai), “An Analytical Study of Buddhist Monks Health Care Behavior in Ayutthaya Province”, **Proceeding International Conference on Humanities, Language, Culture & Business**, (2nd ICoHLCB), (Hotel De’La Ferns, Cameron Highlands Pahang, Malaysia 22-23 April 2017) :184-187

๓.๓) บทความในหนังสือพิมพ์ (Columns in the Newspaper)

รูปแบบ

ผู้เขียน, “ชื่อบทความ”, ชื่อหนังสือพิมพ์, (วัน เดือน ปี): เลขหน้า (ใส่เฉพาะตัวเลข).

Authors, “Title of Column”, Name of Newspaper, (day/ month/ year):
page (s) (number only).

ตัวอย่าง

^๑ พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธรรมจิตโต), “สงครามคูเวต”, สยามรัฐ, (๒๑ สิงหาคม ๒๕๓๓): ๒.

^๒ Sommart Noimarerng, “Buddhist to Protest Changes in Curriculum”, *The Nation*, (2 September 1990): A 2.

๓.๔) บทความในสารานุกรม (Articles in the Encyclopedia)

รูปแบบ

ผู้เขียน, “ชื่อบทความ”, ชื่อสารานุกรม, เล่มที่ (ปีที่พิมพ์): เลขหน้า (ใส่เฉพาะตัวเลข).

Author, “Title of Article”, Name of Encyclopaedia, Volume Number
(Year of Publication): page (s) (number only).

ตัวอย่าง

^๑ เกษม บุญศรี, “พุทธวงศ์”, สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน, ๒๑ (๒๕๒๙-๓๐): ๑๓๓๙๕-๑๓๔๒๓.

^๒ Charles Landesman, Jr., “Consciousness”, *The Encyclopedia of Philosophy*, Vol. 2 (1967): 191-195.

๓.๕) บทวิจารณ์หนังสือ (The Critic of Books)

รูปแบบ

ผู้เขียนบทวิจารณ์, “วิจารณ์เรื่อง”, ชื่อหนังสือที่วิจารณ์, โดยผู้แต่งหนังสือที่วิจารณ์, ใน ชื่อวารสาร, ปีที่หรือเล่มที่ (เดือน ปี): เลขหน้า (ใส่เฉพาะตัวเลข).

Author of the Critics, “Title of Criticized Book”, written by the Name of Author of criticized books, **Name of Journal**, Volume Number (month, year): page (s) (number only).

ตัวอย่าง

^๑ พระมหานินทร จินตปาณโณ , “วิเคราะห์พระเทพเวที กรณีสันตติโคก”, โดย ว. ชัยภักดิ์, ใน พุทธจักร, ปีที่ ๔๔ เล่มที่ ๔ (เมษายน ๒๕๓๓): ๒๔-๒๖.

^๒ Peter Harvey, “The Five Aggregates: Understanding Theravada Psychology and Soteriology”, by Mathieu Boisvert, **Journal of Buddhist Ethics**, Vol.3 (1996): 91-97.

๔) ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ (Dissertation/Thesis/Research

Paper)

รูปแบบ

ชื่อผู้วิจัย, “ชื่อดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์”, ระดับofdุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ สาขาวิชา, (คณะหรือบัณฑิตวิทยาลัย: ชื่อสถาบัน, ปีที่สำเร็จ), หน้า.

Name of Researcher, “Title of Dissertation/Thesis/Research Paper”, **Level of Dissertation/Thesis/Research Paper field**, (Faculty or Graduate School: Name of University which is a Copyright-holder of the Dissertation/Thesis, Year of Graduation/Publication), page (s).

ตัวอย่าง

^๑ พระครูประคุณสรกิจ (สุชาติ ชีโนรโส), “การศึกษาวิธีการสอนวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวทางของสำนักวิปัสสนาวิเวกอาศรม”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๗), หน้า ๓๐.

^๒ พระเทพปริยัติเมธี (สฤษฏ์ สิริโร), “กระบวนการสร้างความปรองดองในสังคมไทยตามรูปแบบพุทธวิถีการชำระอธิกรณ์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖), หน้า ๒๐.

^๓ จริญญาศักดิ์ สุนทรเดชา, “การพัฒนารูปแบบการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล”, **ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๒), หน้า ๕๓.

^๔ Ven. Skalzang Dolma, “An Analytical Study of the Emptiness in the Prajñāpāramitā Hṛdaya Sūtra and in Mahāyāna Schools with Special References to Their Commentaries”, **A Dissertation of Doctor of Philosophy in Buddhist Studies**, (Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 2015), p. 30.

^๕ Mr. Sombat Namburi, “A Causal Relationship Model of Buddhist Integration of Change Leadership in 21st Century in Tourism Authority of Thailand”, **A Dissertation of Doctor of Philosophy in Public Administration**, (Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 2019), p. 82.

หมายเหตุ อักษรโรมันใช้แบบอักษร “Calibri Light” โดยการแทรก

๕) รายงานวิจัย

รูปแบบ

ชื่อผู้วิจัย (และคณะ), “ชื่อหัวข้อรายงานการวิจัย”, รายงานวิจัย, (ชื่อแผนกวิชา กองหรือคณะ: สถาบัน มหาวิทยาลัย หรือกระทรวง, ปีที่พิมพ์), หน้า.

ตัวอย่าง

^๑ มนต์ ภาคภูมิ, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางชุมชน”, รายงานวิจัย, (กองแผนงาน: กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๐), หน้า ๑๐.

^๒ พระอุดมสิทธิธนายก (กำพล คุณงกโร) และบุษกร วัฒนบุตร, “การบริหารจัดการองค์กรเพื่อ การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้บนฐานแห่งพุทธิปัญญา : Organization Management for Learning Organization in The Cognitive Constructivism Based”, รายงานวิจัย, (สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙), หน้า ๗.

^๓ สุรพล สุขะพรหม และคณะ, “กลไกการพัฒนาส่งเสริมสุขภาวะโดยการยกระดับจิตการ พึ่งตนเองของแกนนำผู้สูงอายุพุทธธรรม ในการเสริมสร้างศักยภาพขีดความสามารถของผู้สูงอายุติด เติง”, รายงานวิจัย, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ๒๕๖๐), หน้า ๔๙.

๖) เอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์ (Other Unprinted Documents)

ให้ใช้รูปแบบเหมือนการลงเชิงบรรณ ยกเว้นชื่อเรื่องใส่ไว้ในเครื่องหมายอัฒภาค และระบุลักษณะของเอกสารนั้น เช่น อัดสำเนา หรือ Mimeographed พิมพ์ดีด หรือ Typewriter แล้วแต่กรณี ไว้ในเครื่องหมายวงเล็บตอนสุดท้ายของรายการ

ตัวอย่าง

^๑ พระมหาสมชัย กุศลจิตโต, “ทัศนะเรื่องจิตในพระพุทธปรัชญา”, เอกสารประกอบการสอน วิทยาชพุทธปรัชญา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๓). (อัดสำเนา).

^๒ Phramaha Prayoon Dhammacitto (Mererk), “Buddhism and World Peace”, Paper Presented at the 16th General Conference of the World Fellowship of Buddhists, (Los Angeles: November 19-26, 1988). (Mimeographed).

๗) สัมภาษณ์ (Interviews)/สนทนากลุ่ม (Focus Group)

รูปแบบ

สัมภาษณ์ ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์, ตำแหน่ง (ถ้ามี), วัน เดือน ปี (ที่สัมภาษณ์). สนทนากลุ่มเฉพาะ ชื่อผู้เข้าร่วมสนทนา, ตำแหน่ง (ถ้ามี), วันที่ เดือน ปีที่จัดสนทนากลุ่ม.

Interview/Focus group discussion with the name of one who gives an interview, position (if any), day month year.

ตัวอย่าง

^๑ สัมภาษณ์ พระราชปรียัติกวี (สมจินต์ สมมาปณโณ), ศ. ดร., อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^๒ Interview with Phra Rajapariyatkavi (Somjin Sammapanño), Prof. Dr., Rector of Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 3 August 2020.

^๓ สนทนากลุ่มเฉพาะ พระอุดมสิทธิธนายก (กำพล คุณงักโร), ผศ.ดร., รองเจ้าคณะจังหวัดนนทบุรี, ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓.

^๔ สนทนากลุ่มเฉพาะ พระครูปริยัติกิตติธำรง, รศ.ดร., เจ้าอาวาสวัดนายาว, ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓.

^๕ สนทนากลุ่มเฉพาะ พระปลัดระพีณ พุทธิสารโ, ผศ.ดร., อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓.

๘) ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ กฎหมาย พระราชบัญญัติ ฯลฯ ที่ไม่ปรากฏผู้แต่ง

รูปแบบ

“ชื่อเรื่อง”, หนังสือรวมประกาศ/เอกสารสำคัญทางราชการ ปีที่หรือเล่มที่, ฉบับที่ (เดือน ปีที่พิมพ์): เลขหน้า.

ตัวอย่าง

^๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘”, **ราชกิจจานุเบกษา ๙๒** (กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘): ๑๒๐.

^๒ ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ. ๒๕๕๖”, **ราชกิจจานุเบกษา ๑๓๐** (ตุลาคม ๒๕๕๖): ๑๔.

๔.๑.๓ การลงเชิงอรรถ เมื่ออ้างถึงเอกสารซ้ำ

ในกรณีที่มีการอ้างเอกสารเรื่องเดียวกันซ้ำอีก ให้ลงรายการดังต่อไปนี้

การอ้างเอกสารเชิงอรรถโดยไม่มีเอกสารอื่นมาค้น ซึ่งเป็นการอ้างถึงเอกสารเรื่องเดียวกัน แต่ต่างหน้ากัน ให้ใช้คำว่า เรื่องเดียวกัน สำหรับภาษาไทย และใช้คำว่า Ibid. สำหรับภาษาอังกฤษ พร้อมลงเลขหน้าหรือจำนวนหน้ากำกับด้วย เช่น เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๓. หรือ Ibid., p. 13. หรือ Ibid., pp. 5-20.

ถ้าต้องการอ้างซ้ำข้อความที่ได้อ้างแล้วโดยไม่มีเอกสารอื่นมาค้น (หมายถึง เป็นเอกสารเรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน ให้ใช้คำว่า อ้างแล้ว หรือ Loc. cit.

การอ้างถึงเอกสารเรื่องเดียวกันหรือข้อความเดียวกันซ้ำอีก โดยมีเอกสารอื่นมาค้น ให้ลงรายการอย่างย่อ คือ ลงชื่อผู้แต่งและชื่อเรื่อง ส่วนรายการเกี่ยวกับสถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ให้ตัดออก และให้เติมเลขหน้าต่อจากชื่อเรื่องกำกับด้วย เช่น

การอ้างถึงเอกสารเรื่องเดียวกันหรือข้อความเดียวกันซ้ำอีก โดยมีเอกสารอื่นมาค้น ให้ลงรายการอย่างย่อ คือ ลงชื่อผู้แต่งและชื่อเรื่อง ส่วนรายการเกี่ยวกับสถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ให้ตัดออก และให้เติมเลขหน้าต่อจากชื่อเรื่องกำกับด้วย เช่น

ตัวอย่าง

^๑ พระเมธีธรรมภรณ์ (ประยูร ธมมจิตโต), **ปรัชญากรีกโบราณ**, หน้า ๑๕-๒๐. หรือ

^๒ Phramedhidhammaphorn (Prayoon Dhammacitto), **An Ancient Greek Philosophy**, pp. 15-20.

ในกรณีที่ชื่อเรื่องยาวเกินหนึ่งบรรทัดแล้วอ้างถึงหลายครั้ง ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้เขียนที่จะย่อชื่อเรื่องให้สั้นลง แต่จะต้องไม่ให้เสียใจความสำคัญ และใช้รูปแบบเดียวกันทั้งเล่ม

ตัวอย่างเชิงอรรถภาษาไทย

^๑ พระเทพเวที (ประยูร ปยุตโต), *กรรมตามนัยแห่งพุทธธรรม*, (กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๒๙), หน้า ๒๗.

^๒ พุทธทาสภิกขุ, *อิทัปปัจจยตา (ฉบับย่อ)*, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภาพใจ, ๒๕๓๓), หน้า ๑๒๔.

^๓ วิทย์ วิศทเวทย์, *ความคิดเรื่องอนัตตาในพระสูตร*, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘), หน้า ๒๐.

^๔ พระเทพเวที (ประยูร ปยุตโต), *กรรมตามนัยแห่งพุทธธรรม*, หน้า ๓๑.

^๕ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๕. (หมายถึง เรื่องกรรมตามนัยแห่งพุทธธรรม หน้า ๓๕)

^๖ อ้างแล้ว. (หมายถึง เรื่องกรรมตามนัยแห่งพุทธธรรม หน้า ๓๕)

ตัวอย่างเชิงอรรถภาษาอังกฤษ

^๑ Phramaha Prayoon Dhammacitto (Mererk), *Selflessness in Sartre's Existentialism and Early Buddhism*, (Bangkok: Mahachulalongkorn Buddhist University, 1988), p. 93.

^๒ Chinda Chandrkaew, *Nibbana the Ultimate Truth of Buddhism*, (Bangkok: Mahachulalongkorn Buddhist University, 1979), p. 88.

^๓ Phramaha Prayoon Dhammacitto (Mererk), *Selflessness in Sartre's Existentialism and Early Buddhism*, p.102.

^๔ Ibid., p. 99.

^๕ Loc. cit.

๔.๑.๔ เชิงอรรถประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ แหล่งสารสนเทศที่บันทึกอยู่ในสื่อที่คอมพิวเตอร์อ่านได้ เช่น แผ่นดิสเก็ต ซีดี-รอม ฐานข้อมูลต่าง ๆ ในระบบสายตรง (Online) อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

การลงรายการบรรณานุกรมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้ใช้ข้อกำหนดเดียวกันกับการลงรายการบรรณานุกรมของหนังสือและวัสดุอ้างอิงประเภทต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่อาจจะเป็นข้อมูลที่มีลักษณะเฉพาะที่ต้องการลงรายการแตกต่างออกไปเช่น

๑) แผ่นดิสเก็ต และซีดี-รอมที่เป็นผลงานเดี่ยว

ผู้แต่ง, ชื่อเรื่อง, [ประเภทของสื่อ], สถานที่ผลิต: ชื่อแหล่งผลิต, ปีที่ผลิต.

ตัวอย่าง

^๑ ปราณี แสนทวีสุข, การแสดงพื้นบ้านไทย, [ซีดี-รอม], กรุงเทพมหานคร: ไทยอินฟอร์เมชั่นพับลิชชิง ซีเอสเอ็ม, ๒๕๔๐.

๒) สารระสังเขปบนซีดี-รอม

ผู้แต่ง, ชื่อเรื่อง, [ประเภทของสื่อ], สารระสังเขปจาก: ชื่อฐานข้อมูล/ชื่อแฟ้มข้อมูล/หมายเลขข้อมูล (ถ้ามี), ปีที่ผลิต.

ตัวอย่าง

^๑ ปราณี แสนทวีสุข, การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง, [ซีดี-รอม], สารระสังเขปจาก: ฐานข้อมูลดุขุฎีนิพนธ์วิทยานิพนธ์ไทย (๒๕๔๖) แผ่นที่ ๒, ๒๕๔๗.

๓) บทความ/สาระสังเขปออนไลน์

ผู้แต่ง, ชื่อเรื่อง, [ประเภทของสื่อ], แหล่งที่มา: ชื่อแหล่งข้อมูล [วัน เดือน ปี ที่เข้าถึงข้อมูล]. (ใส่เฉพาะวัน เดือน ปี)

ตัวอย่าง

^๑ วิทยากร เชียงกุล, คิดถูกทำถูก: ปฏิรูปการสื่อสารและสื่อสารมวลชน, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.rsu.ac.th/thai/Opinion-think-default.html> [๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓].

๔) บทความในวารสารอิเล็กทรอนิกส์

ผู้แต่ง, (วัน เดือน ปี), “ชื่อบทความ”, ชื่อวารสาร, [ประเภทของสื่อ], ปีที่ (ฉบับที่): เลขหน้าหรือความยาวของเนื้อเรื่อง, แหล่งที่มา: ชื่อแหล่งข้อมูล [วัน เดือน ปี ที่เข้าถึงข้อมูล]. (ใส่เฉพาะวัน เดือน ปี)

ตัวอย่าง

^๑ ปราณี แสนสุข, (๒ มี.ค. ๔๔), “การจัดองค์กรเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมองค์กร”, *KU Electronic Magazine*, [ออนไลน์], 3 (2): 7 ย่อหน้า, แหล่งที่มา: <http://www.ku.ac.th/emagazine/march44/it/organize.html> [๒ มกราคม ๒๕๖๓].

๕) บทความในหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์

ผู้แต่ง, (วัน เดือน ปี), “ชื่อบทความ”, ชื่อหนังสือพิมพ์, [ประเภทของสื่อ], ปีที่ (ฉบับที่): เลขหน้าหรือความยาวของเนื้อเรื่อง, แหล่งที่มา: ชื่อแหล่งข้อมูล [วัน เดือน ปี ที่เข้าถึงข้อมูล]. (ใส่เฉพาะวัน เดือน ปี)

ตัวอย่าง

^๑ ลม เปลี่ยนทิศ, (๑๙ ธ.ค. ๔๘), “หมายเหตุประเทศไทย: สังคมไทยกำลังป่วยหนัก”, ไทยรัฐ, [ออนไลน์], ๑๒ ย่อหน้า, แหล่งที่มา : http://www.thairath.co.th/thairath1/2548/column/remark/dec/19_12_48.php [๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๘].

๖) ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้ส่ง (ที่อยู่ทางอีเมล) เรื่องที่ส่ง, ผู้รับหรือ e-mail to ชื่อผู้รับ (ที่อยู่ทางอีเมล), (วันเดือน ปี). (ใส่เฉพาะวัน เดือน ปี)

ตัวอย่าง

^๑ วรวุฒิ อรุณ (woot_rmut@hotmail.com), ระบบการจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์, ผู้รับ
พนิตนันต์ อุดมทรัพย์ (panitnan@yahoo.com), (๕ สิงหาคม ๒๕๕๑).

๔.๒ การทำบรรณานุกรม:

บรรณานุกรม (Bibliography) หมายถึง บัญชีรายชื่อหนังสือที่ใช้ประกอบการค้นคว้า หรือบัญชีรายชื่อหนังสือในหัวข้อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ยุคใดยุคหนึ่ง หรือ ของผู้เขียนคนใดคนหนึ่ง มักมีรายละเอียดหรือบทวิจารณ์สั้น ๆ ประกอบ โดยให้พิมพ์คำว่า บรรณานุกรม ไว้ตรงกลางบรรทัดบนสุดของหน้าแรกของบรรณานุกรม โดยพิมพ์ห่างจากขอบบน ๑.๕ นิ้ว (๓.๘๑ ซม.) ต่อจากนั้น ให้เว้นระยะห่างระหว่างบรรทัด โดยกำหนดที่ก่อนหน้าไว้ที่ ๑๒ พอยท์ แล้วพิมพ์โดยแยกตามประเภทของเอกสารดังต่อไปนี้

- คัมภีร์พระไตรปิฎก ปกรณวิเสส อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และคัมภีร์อื่น ๆ
- หนังสือทั่วไป
- หนังสือแปล
- บทความต่าง ๆ (บทความในวารสาร หนังสือพิมพ์ สารานุกรม หนังสือรวมบทความและบทวิจารณ์หนังสือ)
- เอกสารอื่น ๆ (ดุชฎินิพนธ์ วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย รายงานการประชุมทางวิชาการ จุลสารเอกสารอัดสำเนา และเอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์)
- สัมภาษณ์/สนทนากลุ่ม
- เอกสารไม่ปรากฏผู้แต่ง เช่น พระราชบัญญัติต่าง ๆ หรือประกาศหน่วยงานราชการ เป็นต้น
- สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ให้พิมพ์บรรณานุกรมหรือเอกสารอ้างอิงในแต่ละประเภท โดยแยกประเภทหนังสือเป็นข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ และพิมพ์แยกตามประเภทดังกล่าวข้างต้น โดยจัดเรียงบรรณานุกรมหรือเอกสารอ้างอิงในแต่ละประเภท ตามลำดับอักษรของชื่อผู้แต่งหรือชื่อเรื่อง (กรณีที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง)

ในกรณีที่มีเอกสารอ้างอิงจำนวนไม่มาก จะใช้วิธีเรียงตามลำดับอักษรของชื่อผู้แต่งหรือชื่อเรื่องโดยไม่แยกประเภทเอกสารได้

ถ้ามีบรรณานุกรมภาษาต่างประเทศด้วย ให้พิมพ์แยกต่างหากจากภาษาไทย โดยถือ

หลักเช่นเดียวกันกับบรรณานุกรมภาษาไทย คือ แยกประเภทและเรียงลำดับอักษรชื่อของผู้แต่ง ในกรณีที่มีจำนวนไม่มากจะไม่แยกประเภทก็ได้

การพิมพ์บรรณานุกรมให้เริ่มพิมพ์แต่ละรายการ โดยพิมพ์ชิตขอบรรดาชด้านซ้าย ถ้ารายการใดไม่จบลงใน ๑ บรรทัด ให้พิมพ์ในบรรทัดต่อมาโดยย่อหน้า ๘ ช่วงตัวอักษร เริ่มพิมพ์ อักษรตัวที่ ๙ จนกว่าจะจบรายการนั้น ๆ

ตัวอย่าง

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ (คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา)

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ (หนังสือ และ/หรือ บทความในหนังสือ คุชฎินิพนธ์ วิทยานิพนธ์บทความ และ/หรือ บทความในวารสาร, หนังสือพิมพ์, สารานุกรม และ เอกสารอื่น ๆ รวมทั้งจุลสาร, เอกสารอัดสำเนาต่าง ๆ และการสัมภาษณ์)

๒. ภาษาอังกฤษ

A. Primary Sources

B. Secondary Sources

หมายเหตุ: รายละเอียดการอ้างอิงแต่ละประเภท ให้ทำตามรูปแบบที่จะนำเสนอต่อไป

๔.๒.๑ รูปแบบการทำบรรณานุกรม

โดยหลักการของรูปแบบบรรณานุกรมนั้น จะล้อตามรูปแบบการลงเชิงอรรถ เพียงเปลี่ยนเครื่องหมาย (,) ทั้งหมดเป็น (.) ยกเว้น หน้าปี ให้คงเครื่องหมาย (,) ไว้เท่านั้น อย่างไรก็ตาม ให้ลงบรรณานุกรมหรือเอกสารอ้างอิง ตามรูปแบบซึ่งกำหนดไว้ตามประเภทของเอกสาร ดังนี้

๑) คัมภีร์พระไตรปิฎกและหนังสือทั่วไป

รูปแบบ

ผู้แต่ง. ชื่อเรื่อง. **ชื่อชุดหนังสือและลำดับที่** (ถ้ามี) และ/หรือ จำนวนเล่ม (ถ้ามีหลายเล่มจบ). พิมพ์ครั้งที่ (ถ้าพิมพ์มากกว่า ๑ ครั้ง). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

ตัวอย่างภาษาไทย

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณ**

ราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ. **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์**. เชียงใหม่:

ประชากรธุรกิจ, ๒๕๕๘.

พระราชวรมณี (ประยูรท์ ปยุตโต). **พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ**. พิมพ์

ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘.

ธัชชนันท์ อิศรเดช. **ความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ**. นครปฐม: ห้าง

หุ้นส่วนจำกัด สีนทวิกิจ พรินติ้ง, ๒๕๕๙.

ธิดาวุฒิ หมั่นมี. **การบริหารกิจการคณะสงฆ์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลง

กรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙.

รัฐพล เย็นใจมา. **ระบบราชการและการเมืองไทย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลง

กรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑.

วัชรินทร์ ชาฤทธิศิลป์. **การเมืองโลกที่สาม : ทฤษฎีการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร:

ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๐

สุรพล สุยะพรหม. **ปรัชญาการเมือง**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช

วิทยาลัย, ๒๕๕๘.

สุรียา รักษาเมือง. **การปกครองคณะสงฆ์ไทย**. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลง

กรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑.

อนุกวัตร กระสังข์. **มนุษย์สัมพันธ์ในองค์กร**. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลง

กรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑.

ตัวอย่างภาษาอังกฤษ

Boonton Dockthaisong. Theconnectively of public administration toward AEC. Bangkok: Panyachon press, 2557.

Phramaha Prayoon Dhammacitto (Mererk). **Selflessness in Sarte's Existentialism and Early Buddhism**. Bangkok: Mahachulalongkorn Buddhist University Press, 1988.

Rahula, Walpola. What the Buddha Taught. New York: Grove Press, 1963.

หมายเหตุ: บรรณานุกรมในหนังสือภาษาไทย ให้เรียงชื่อ ตามด้วยนามสกุล และ/หรือ ฐานันดรศักดิ์ (ถ้ามี) เช่น คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว., สมภาร พรหมทา ฯลฯ ส่วนบรรณานุกรมในหนังสือภาษาอังกฤษ ให้เรียงนามสกุลขึ้นก่อน แล้วตามด้วยชื่อของผู้แต่ง เช่น Rahula, Walpola. ในกรณีที่ผู้แต่งเป็นพระภิกษุ ให้พิมพ์ชื่อ – ฉายา ตามจริง เช่น พระมหाराชน จิตตปาโล หากมีสมณศักดิ์ ให้ใส่สมณศักดิ์ตามชื่อ โดยไม่ต้องแยกคำว่า พระมหา/ พระ ตามด้วยชื่อ-ฉายาในวงเล็บ เช่น พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร มีฤกษ์) พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) พระราชปริยัติกวี (สมจินต์ สมมาปญโญ) โดยไม่ต้องใส่ตำแหน่งทางวิชาการ

๒) หนังสือแปล

รูปแบบ

ผู้แต่ง. ชื่อเรื่อง. แปลโดย ชื่อผู้แปล. พิมพ์ครั้งที่ (ถ้าพิมพ์มากกว่า ๑ ครั้ง). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

ตัวอย่าง

พระดั่งบลิว ราหุล. **พระพุทธเจ้าสอนอะไร**. แปลโดย ชูศักดิ์ ทิพย์เกษร และคณะ. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

Kant, Immanuel. **Critique of Pure Reason**. Tr. by Narman Kemp Smith. London: The Macmillan Press, 1978.

๓) บทความ

๓.๑) บทความในวารสาร

รูปแบบ

ผู้เขียน. “ชื่อบทความ”. **ชื่อวารสาร**. ปีที่ ฉบับที่ (เดือน ปี): เลขหน้า (ใส่เฉพาะเลขหน้า).

ตัวอย่าง

พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนนทบุรี”. **วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๕๖): ๙๔-๑๐๘.

สุรพล สุยะพรหม และคณะ. “การควบคุมและการบังคับบัญชาองค์กรสงฆ์ไทย”. **วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๕๕): ๓๗-๕๑.

Jayatilleke, K.N. “The Buddhist Theory of Causality”. **The Maha Bodhi**. Vol. 77 No. 1:10-15.

Phraudomsitthinayok. “Role of Personality Traits and Education Towards the Entrepreneurial Intentions of Students”. **Journal of Computational and Theoretical Nanoscience**. Vol. 16 No. 11 (November 2019): 4782-4788.

Phramaha Krisada Kittisobhano and Others. “Wisdom Leadership Development of Sangha in Thailand”. **Journal of Modern Education Review**. Vo. 7 No. 10 (October 2017): 698–702.

ThitiWut Manmee. “Buddhism Doctrine Organization Management”. **A Sian Political Science Review**. Vol. 2 No. 2 (July-December 2018):123-132.

๓.๒) บทความในหนังสือพิมพ์

รูปแบบ

ผู้เขียน. “ชื่อบทความ”. **ชื่อหนังสือพิมพ์**. ฉบับที่ (วัน เดือน ปี): เลขหน้า (ใส่เฉพาะเลขหน้า).

ตัวอย่าง

พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธรรมจิตโต). “สงครามคูเวต”. **สยามรัฐ**. ฉบับที่ ๓ (๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๓): ๒.

Noimarerng, Sommart. “Buddhist to Protest Changes in Curriculum”. **The Nation**. 3 (2 September 1990): A 2.

๓.๓) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ

ผู้เขียน. “ชื่อบทความ”. **ชื่อสารานุกรม**. เล่มที่ (ปีที่พิมพ์): เลขหน้า (ใส่เฉพาะเลขหน้า).

ตัวอย่าง

เกษม บุญศรี. “พุทธวงศ์”. **สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. เล่มที่ ๒๑ (๒๕๒๙-๓๐): ๑๓๓๙๕-๑๓๓๙๒๓.

Landesman, Charles. “Consciousness”. **The Encyclopedia of Philosophy**. Vol. 2 (1967): 191-195.

๓.๔) บทความจากหนังสือรวบรวมบทความ

รูปแบบ

ผู้เขียน. “ชื่อบทความ”. ใน ชื่อเรื่อง. หน้า. ชื่อบรรณาธิการหรือผู้รวบรวม. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

ตัวอย่าง

พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). “โรงเรียนวิถิปุทธเพื่อสังคมไทย”. ใน **รวมบทความทางวิชาการพระพุทธศาสนา**. รวบรวมจัดพิมพ์โดย พระศรีธวัชเมธี (ชนะ ป.ธ. ๙). (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘): ๑๐-๑๕. **จํานงค์ อติวัฒน์สิทธิ์**. “๑๓๐ ปี ม จ ร”. ใน **รวมบทความวิชาการ พระพุทธศาสนาปรัชญา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่**. รวบรวมจัดพิมพ์โดย คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑): ๔๓.

สุรพล สุขะพรหม. “ความสัมพันธ์ไทย – จีน : มิติที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา”. ใน **สารนิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัย รุ่นที่ ๔๙ ปีการศึกษา ๒๕๔๕**. (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗): ๖๒-๗๑.

๓.๕) บทวิจารณ์หนังสือ

รูปแบบ

ผู้เขียนบทวิจารณ์. “ชื่อเรื่องที่วิจารณ์”. ชื่อหนังสือที่วิจารณ์. โดยผู้แต่งหนังสือที่วิจารณ์. ใน ชื่อวารสาร. ปีที่หรือเล่มที่พิมพ์หรือฉบับที่ (เดือน ปี): เลขหน้า (ใส่เฉพาะเลขหน้า).

ตัวอย่าง

พระมหาอินศร จินตาปณโณ. “วิเคราะห์พระเทพเวที”. กรณีสันตือโศก. โดย ว. ชัยภักค. ใน **พุทธจักร**. ปีที่ ๔๔ เล่มที่ ๔ (เมษายน ๒๕๓๓): ๒๔-๒๖.

Harvey, Peter. “The Five Aggregates: Understanding Theravada Psychology and Soteriology”, by Mathieu Boisvert. **Journal of Buddhist Ethics**. Vol. 3 (1996): 91-97.

๔) คุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์

รูปแบบ

ชื่อผู้วิจัย. “ชื่อคุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์”. ระดับของคุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ สาขาวิชา. คณะหรือบัณฑิตวิทยาลัย: ชื่อสถาบัน, ปีที่สำเร็จ.

ตัวอย่าง

จรรยาศักดิ์ สุนทรเดชา. “การพัฒนาารูปแบบการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล”. **ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๒.

Ven. Skalzang Dolma. “An Analytical Study of the Emptiness in the Prajñāpāramitā Hṛdaya Sūtra and in Mahāyāna Schools with Special References to Their Commentaries”. A Dissertation of Doctor of Philosophy in Buddhist Studies. Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 2015.

Mr. Sombat Namburi. “A Causal Relationship Model of Buddhist Integration of Change Leadership in 21st Century in Tourism Authority of Thailand”. A Dissertation of Doctor of Philosophy in Public Administration. Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 2019.

๕) เอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

ให้ใช้รูปแบบเดียวกันกับการลงเชิงอรรถ ยกเว้นชื่อเรื่องให้ใส่ไว้ในเครื่องหมายอัฒประกาศและต้องระบุลักษณะของเอกสารนั้น เช่น อัดสำเนา หรือ Mimeographed พิมพ์ดีด หรือ Typewriter แล้วแต่กรณี ไว้ในเครื่องหมายวงเล็บตอนสุดท้ายของรายการ

ตัวอย่าง

พระมหาสมชัย กุสลจิตโต. “ทรรศนะเรื่องจิตในพุทธปรัชญา”. **เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพุทธปรัชญา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒. (อัดสำเนา).

Phramaha Prayoon Dhammacitto (Mererk). “Buddhism and World Peace”. **Paper at the 16th General Conference of the World Fellowship of Buddhist**. Los Angeles, November 19-26, 1988. (Mimeographed).

๖) บทสัมภาษณ์/สนทนากลุ่ม

รูปแบบ

สัมภาษณ์ ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์. ตำแหน่ง (ถ้ามี), วันที่ เดือน ปีที่สัมภาษณ์.

สนทนากลุ่ม ชื่อผู้เข้าร่วมสนทนา. ตำแหน่ง (ถ้ามี), วันที่ เดือน ปีจัดสนทนากลุ่ม.

ตัวอย่าง

สัมภาษณ์ พระราชปรียัติกวี (สมจินต์ สมมาปณโณ), ศ. ดร., อธิการบดีมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓.

Interview with Phra Rajapariyatkavi (Somjin Sammapañño), Prof. Dr., Rector
of Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 3 August 2020.

สนทนากลุ่มเฉพาะ พระอุดมสิทธินายก (กำพล คุณงกโร), ผศ.ดร., รองเจ้าคณะจังหวัด
นนทบุรี, ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓.

สนทนากลุ่มเฉพาะ พระครูปริยัติกิตติธำรง, รศ.ดร., เจ้าอาวาสวัดนายาว, ๓๐ มกราคม
๒๕๖๓.

สนทนากลุ่มเฉพาะ พระปลัดระพี นพฐิติสาโร, ผศ.ดร., อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิต
ศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย, ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓.

๗) จุลสาร เอกสารอัดสำเนา และเอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์อื่น ๆ

ให้ใช้รูปแบบเดียวกันกับหนังสือ ยกเว้นชื่อเรื่องให้ใส่ไว้ในเครื่องหมายอัฒภาค
และต้องระบุลักษณะของเอกสารนั้น เช่น อัดสำเนา หรือ Mimeographed พิมพ์ดีด หรือ
Typewriter แล้วแต่กรณี ไว้ในเครื่องหมายวงเล็บตอนสุดท้ายของรายการ

ตัวอย่าง

พระมหาสมชัย กุสลจิตโต. “ทรงสนะเรื่องจิตในพุทธปรัชญา”. เอกสารประกอบการ
สอนรายวิชาพุทธปรัชญา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย, ๒๕๔๒. (อัดสำเนา).

๔.๒.๒ ตัวอย่างการพิมพ์บรรณานุกรม

บรรณานุกรม (๒๐ พ้อยท์, ตัวหนา)

๑. ภาษาไทย (๑๘ พ้อยท์, ตัวหนา, before 12)

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ^๓ (๑๖ พ้อยท์, ตัวหนา)

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๐๐.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

_____. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

มหามกุฏราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับสยามรกฎ เตปิฎก ๒๕๒๕. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๕.

_____. พระไตรปิฎกพร้อมอรรถกถา แปล ชุด ๙๑ เล่ม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ปกรณวิเสสภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาปกรณ์วิเสโส. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์วิญญูณ, ๒๕๓๙.

_____. อรรถกถาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาอฎ กถา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๒.

_____. ฎีกาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาฎีกา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ:

จ่านงค์ ทองประเสริฐ. ประวัติพระพุทธศาสนาในเอเชียอาคเนย์. พระนคร: มูลนิธิอิทธิธรรมมหาธาตุวิทยาลัย, ๒๕๑๔.

^๓ข้อมูลปฐมภูมินี้ เน้นการวิจัยเชิงคัมภีร์ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนาและปรัชญา สำหรับข้อมูลปฐมภูมิในสาขาวิชาอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่สาขาวิชานั้น ๆ เห็นสมควร

ธัชชนันท์ อิศรเดช. **ความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ**. นครปฐม: ห้าง

หุ้นส่วนจำกัด สีนทวิกิจ พรินติ้ง, ๒๕๕๙.

ธิดิวุฒิ หมั่นมี. **การบริหารกิจการคณะสงฆ์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช

วิทยาลัย, ๒๕๕๙.

พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ. **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์**. เชียงใหม่:

ประชากรธุรกิจ, ๒๕๕๘.

พระราชวรมณี (ประยุทธ์ ปยุตโต). **พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ**. พิมพ์ครั้งที่ ๖.

กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘.

รัฐพล เย็นใจมา. **ระบบราชการและการเมืองไทย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลง

กรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑.

วัชรินทร์ ชาญศิลป์. **การเมืองโลกที่สาม : ทฤษฎีการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร:

ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๐

สุรพล สุยะพรหม. **ปรัชญาการเมือง**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช

วิทยาลัย, ๒๕๕๘.

เสฐียร พันธรังษี. **ศาสนาโบราณ**. กรุงเทพมหานคร: แผนกวิชาการ คณะกรรมการบริหาร

กรรมการนิสิต มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๒๑.

เสฐียรพงษ์ วรรณปก. **พุทธวจนะในธรรมบท**. กรุงเทพมหานคร: ช่อมะไฟ, ๒๕๓๑.

แสง จันทร์งาม. **พระพุทธศาสนาจากพระโอษฐ์**. กรุงเทพมหานคร: บรรณาการ, ๒๕๒๓.

อนวัต กระสังข์. **มนุษย์สัมพันธ์ในองค์กร**. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ

ราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑.

(๒) **คุษณินิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์:**

พระครูประคุณสรกิจ (สุชาติ ชีโนโรโส). “การศึกษาวิธีการสอนวิปัสสนากรรมฐาน ตาม

แนวทางของสำนักวิปัสสนาวิเวกอาศรม”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**

สาขาพระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช

วิทยาลัย, ๒๕๓๗.

จรรยาศักดิ์ สุนทรเดชา. “การพัฒนารูปแบบการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล”. **ปรัชญาดุชนิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๒.

อุษา โลหะจรรยา. “การศึกษาชีวิตและผลงานด้านวรรณกรรมพระพุทธศาสนามหายานของสมณะเสวียนจิ่ง (พระถังซำจั๋ง)”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

(๓) รายงานวิจัย:

มนัส ภาคภูมิ. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางชุมชน”. **รายงานวิจัย**. กองแผนงาน: กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๐.

พระอุดมสิทธิธนายก (กำพล คุณงกโร) และบุษกร วัฒนบุตร. “การบริหารจัดการองค์กรเพื่อการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้บนฐานแห่งพุทธิปัญญา : Organization Management for Learning Organization in The Cognitive Constructivism Based”. **รายงานวิจัย**. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙.

สุรพล สุขะพรหม และคณะ. “กลไกการพัฒนาส่งเสริมสุขภาพะโดยการยกระดับจิตการพึ่งตนเองของแกนนำผู้สูงอายุพุทธธรรม ในการเสริมสร้างศักยภาพชีวิตความสามารถของผู้สูงอายุติดเตียง”. **รายงานวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ๒๕๖๐.

(๔) บทความ:

ธีรวิทย์ ลักษณะกิ่ง. “ปรัชญาศาสนา”. **พุทธจักร**. ปีที่ ๔๓ ฉบับที่ ๒ (มกราคม ๒๕๓๓): ๒๖-๒๗.
พระมหาพรชัย สิริวิโร, ดร.และคณะ. “มนทัศน์ว่าด้วยธรรมะในมุมมองของ ดร. ปี อาร์ อัมเบ็ดการตามคัมภีร์พระพุทธศาสนา”. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์**. ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๑): ๑๖๕-๑๗๓.

พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนนทบุรี”. **วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๕๖): ๙๔-๑๐๘.

สุรพล สุยะพรหม และคณะ. “การควบคุมและการบังคับบัญชาขององค์กรสงฆ์ไทย”. **วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๕๕): ๓๗-๕๑.

สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน). “หลักพระพุทธศาสนา”. **สมาธิ**. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔๐ (ม.ป.ป.): ๔๖ - ๕๒.

อนุวัต กระสังข์. “ความศรัทธา: มหาสอุปโปโรพุทโธสู่ความยั่งยืนพุทธศาสนา”. **วารสารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์**. ปีที่ ๑๙ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๑): ๑๕๙-๑๗๒.

(๕) เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่และเอกสารอื่น ๆ:

พระมหาสมจินต์ วันจันทร์ แปลและเรียบเรียง. “พระพุทธศาสนามหายาน”. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๖. (ถ่ายเอกสารเย็บเล่ม).

พระมหาสมชัย กุศลจิตโต. “ทรรคนะเรื่องจิตในพุทธปรัชญา”. **เอกสารประกอบการบรรยายรายวิชาพุทธปรัชญา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒. (อัดสำเนา).

(๖) สื่ออิเล็กทรอนิกส์:

ลม เปลี่ยนทิศ (๑๙ ธ.ค. ๔๘). “หมายเหตุประเทศไทย: สังคมไทยกำลังป่วยหนัก”. **ไทยรัฐ**. [ออนไลน์]. ๑๒ ย่อหน้า. แหล่งที่มา: http://www.thairath.co.th/thairath1/2548/column/remark/dec/19_12_48.php [๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๘].

วิทยากร เชียงกุล. คิถุฎทากู: ปฎิรูปการสื่อสารและสื่อสารมวลชน. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.rsu.ac.th/thai/Opinion-think-default.html> [๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓].

(๗) สัมภาษณ์/สนทนากลุ่ม:

สัมภาษณ์ พระธรรมโกศาจารย์, ศ. ดร. (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐.

Interview with Phra Dharmakosajarn, Prof. Dr. (Prayoon Dhammacitto). Rector Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 16 July 2007.

สนทนากลุ่ม พระศรีสุนทรโวหาร (สุนทร สุทธิธมฺโม). เจ้าอาวาสวัดลุ่มประชาธรรม, ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑.

พระมหาวรวิทย์ วรกี. เจ้าอาวาสวัดสองหลัก, ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑.

พระอธิการคม อธิจิตฺโต. เจ้าอาวาสวัดเสาหิน, ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑.

๒. ภาษาอังกฤษ**1. Primary Sources**

C.E.F. Rhys Davids. **Compendium of Philosophy**. Tr. by Narada Mahathera. London: PTS., 1910.

E. Windisch. **Itivuttaka**. London: PTS., 1889.

Narada Mahathera. **A Manual of Abhidhamma**. Kandy: BPS., 1975.

T.W. Rhys Davids. **Abhidhammatthasangaha**. Tr. by S.Z. Aung and C.E.F. Rhys Davids. London: PTS., 1884.

T.W. Rhys Davids, J.E. **Carpenter and W. Stede**. Digha - Nikaya Atthakatha: Sumangalavilasini. 3 Vols. London: PTS., 1886-1932.

2. Secondary Sources**(I) Books:**

Bapat, P.V. **2500 Years of Buddhism**. New Delhi: Govt. of India, 1956.

Boonton Dockthaisong. **The connectively of public administration toward AEC**. Bangkok: Panyachon press, 2557.

Collins, S. **Selfless Persons: Imagery and Thought in Theravada Buddhism.**

London: Cambridge University Press, 1981.

Hiriyanna, M. **Outlines of Indian Philosophy.** London: George Allen and Unwin, 1967.

Stcherbatsky, Th. **The Soul Theory of The Buddhists.** Delhi: Bharatiya Vidya Prakashan, 1976.

(II) Articles:

Bhattacharya, Kalidas. “The Concept of Self in Buddhism”. **The Philosophical Quarterly (India).** Vol. 34 No. 2 (1961): 18-29.

Jayatileke, K.N. “The Buddhist Theory of Causality”. **The Maha Bodhi.** Vol. 77 No. 1 (1969): 20-25.

Phraudomsitthinayok. “Role of Personality Traits and Education Towards the Entrepreneurial Intentions of Students”. **Journal of Computational and Theoretical Nanoscience.** Vol. 16 No. 11 (November 2019): 4782-4788.

Phramaha Krisada Kittisobhano and Others. “Wisdom Leadership Development of Sangha in Thailand”. **Journal of Modern Education Review.** Vo. 7 No. 10 (October 2017): 698–702.

ThitiWut Manmee. “Buddhism Doctrine Organization Management”. **A Sian Political Science Review.** Vol. 2 No. 2 (July-December 2018):123-132.

Tulkun, L.T.D. “Atman: The Basis of Debate between the Buddhists and the Hindus”. **Bodhi-Rashmi.** (n.d.): 65-69.

(III) Report of the Research:

Sombat Namburi. “A Causal Relationship Model of Buddhist Integration of Change Leadership in 21st Century in Tourism Authority of Thailand”. **A**

Dissertation of Doctor of Philosophy in Public Administration.

Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 2019.

Ven. Skalzang Dolma. “An Analytical Study of the Emptiness in the Prajñāpāramitā Hṛdaya Sūtra and in Mahāyāna Schools with Special References to Their Commentaries”. **A Dissertation of Doctor of Philosophy in Buddhist Studies.** Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 2015.

Peter Masefield. **A Critical Edition, and Translation, of the Pali Text Known as the Sotabbamālinī.** Graduate School Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 2008.

Veerachart Nimanong. **The Educational Inequality of Buddhist Monks and Novices in Thailand.** Graduate School of Philosophy and Religious Studies, Assumption University, 2003.

(IV) Electronics:

Gretchen, Walsh. “REPLY: Using African newspapers in teaching” in H-
AFRICA.<hafrica@msu.edu> [18 October 2006].

Miller, M.E. **The Interactive Tester (Version 4.0).** [Computer Software].
Westminster, CA: Psytek Services, 2005.

การจัดพิมพ์ และการตั้งค่ากระดาษ

เมื่อนิสิตได้เขียนดัชนีฉบับ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ตามรูปแบบที่กำหนดไว้ข้างต้นสำเร็จเรียบร้อยและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมดัชนีฉบับ วิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ ให้จัดพิมพ์ดัชนีฉบับ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ตามข้อกำหนดต่อไปนี้

๑. กระดาษสำหรับใช้พิมพ์

ให้ใช้กระดาษปอนด์ไม่มีบรรทัด ขนาด A4 หน้า ๘๐ แกรม โดยพิมพ์ลงบนกระดาษนั้นเพียงหน้าเดียว

๒. ตัวอักษร (Fonts)

ต้นฉบับดัชนีฉบับ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ ให้พิมพ์จากคอมพิวเตอร์ และใช้ตัวพิมพ์ แบบเดียวกันทั้งเล่ม โดยภาษาไทยและอังกฤษ ใช้ แบบอักษร TH SarabunPSK เพียงแบบเดียวเท่านั้น

หน้าปก: ให้ใช้ขนาดอักษรตามที่กำหนดไว้ในหน้ารูปแบบปก

บทที่และชื่อบท: ภาษาไทยและอังกฤษใช้ตัวหนา ขนาด ๒๐ พ้อยท์

หัวข้อสำคัญขีดขอบซ้าย: ภาษาไทยและอังกฤษใช้ตัวหนา ขนาด ๑๘ พ้อยท์

หัวข้อย่อย: ภาษาไทยและอังกฤษใช้ตัวหนา ขนาด ๑๖ พ้อยท์

เนื้อหาและเลขหน้า: ภาษาไทยและอังกฤษใช้ตัวหนา ขนาด ๑๖ พ้อยท์

เชิงอรรถ: ภาษาไทยและอังกฤษใช้ตัวหนา ขนาด ๑๔ พ้อยท์

ยกเว้นกรณีตัวพิมพ์ในภาพประกอบ ตาราง และแผนภูมิ อาจใช้ตัวพิมพ์ที่เล็กลงหรือย่อส่วนเพื่อให้อยู่ในกรอบของการวางรูปกระดาษที่กำหนด

๓. การตั้งค่าหน้ากระดาษ A4

ระยะขอบ ด้านบนและด้านซ้าย ๑.๕ นิ้ว (๓.๘๑ ซม.)

ด้านล่างและด้านขวา ๑ นิ้ว (๒.๕๔ ซม.)

หัวกระดาษ ห่างจากขอบกระดาษด้านบน ๑ นิ้ว (๒.๕๔ ซม.)

๔. การวางรูปหน้ากระดาษและการขึ้นบรรทัดใหม่

๔.๑ ขอบกระดาษด้านบน (Top) และขอบซ้ายมือ (Left) ให้มีระยะห่างจากขอบกระดาษ ๑.๕ นิ้ว หรือ ๓.๘๑ ซม.

๔.๒ ขอบกระดาษด้านล่าง (Bottom/ขอบล่าง) และขอบขวามือ (Right) ให้มีระยะห่างจากขอบกระดาษ ๑ นิ้ว หรือ ๒.๕๔ ซม.

๔.๓ ส่วนหัวกระดาษที่ขึ้นบทใหม่ของแต่ละบท ให้มีระยะห่างจากขอบกระดาษด้านบน ๒ นิ้ว หรือ ๕.๐๘ ซม. คำสุดท้ายที่พิมพ์ไม่จบในบรรทัดนั้น ๆ ให้ยกค่านั้นทั้งคำไปพิมพ์ในบรรทัดแรกของหน้าถัดไป

ในกรณีข้อที่ ๔.๓ มีข้อความยาวเกิน ๑ บรรทัด ไม่ควรตัดส่วนท้ายของคำไปพิมพ์ในบรรทัดต่อไป (คือ ห้ามแยกคำที่ต่อกัน) ตัวอย่าง เช่น มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ห้ามแยกเป็น มหาจุฬา-ลงกรณราชวิทยาลัย หรือ สมณศักดิ์ ห้ามแยกเป็น สมณ-ศักดิ์

๕. ระยะการพิมพ์

คุชฎินิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ภาษาไทยและอังกฤษ กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดหนึ่งเท่า หรือ Single

๖. การย่อหน้า

บรรทัดแรกทุกย่อหน้า ให้เว้นระยะไปจากแนวปกติ โดยกำหนดเยื้องซ้ายบรรทัดแรก ที่ ๐.๗ นิ้ว หรือ ๑.๗๕ ซม. และในแต่ละย่อหน้า (Paragraph) ให้กำหนดระยะห่างก่อนหน้าไว้ที่ ๖ พ้อยท์เสมอ

๗. การขึ้นหน้าใหม่

ถ้าพิมพ์มาถึงบรรทัดสุดท้ายของหน้ากระดาษ ตามปกติเว้นขอบล่างประมาณ ๑ นิ้ว และจะต้องขึ้นหน้าใหม่ แต่มีข้อความเหลืออีกเพียงบรรทัดเดียว จะจบย่อหน้าเดิม ให้พิมพ์ต่อไปในหน้าเดิมจนจบย่อหน้านั้น แล้วจึงขึ้นย่อหน้าใหม่ในหน้าต่อไปถ้าจะต้องขึ้นย่อหน้าใหม่ แต่มีเนื้อที่เหลือให้พิมพ์ได้อีกเพียงบรรทัดเดียวในหน้านั้น ให้ยกย่อหน้านั้น ไปตั้งต้นพิมพ์ในหน้าต่อไป

๘. การลำดับหน้าและการพิมพ์เลขหน้า

๘.๑ ในส่วนนำทั้งหมด การลำดับหน้าให้เป็นไป ดังนี้

สำหรับคุชฎินิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ภาษาไทย ให้ใช้ตัวอักษรเรียงตามพยัญชนะภาษาไทย (ก, ข, ค, ...) หรือใช้ตัวเลขไทยในเครื่องหมายวงเล็บ เช่น (๑), (๒), (๓), ... จะใช้ตัวอักษรหรือตัวเลขไทยให้ใช้แบบเดียวกันตลอดทั้งส่วนนำ

สำหรับคุชฎินิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ภาษาอังกฤษ ให้ใช้เลขโรมันเล็ก (I, II, III, ...) หรือเลขอารบิกให้ใช้แบบเดียวกันตลอดทั้งส่วนนำ

การนับหน้าในส่วนนำนี้ ให้เริ่มนับตั้งแต่หน้าบทคัดย่อ ไปจนถึงการอธิบายสัญลักษณ์ และคำย่อ

๘.๒ ในส่วนเนื้อความเป็นต้นไป ให้ลำดับหน้าไปตามลำดับตั้งแต่หมายเลข ๑, ๒, ๓, ...

สำหรับหน้าแรกของบทในส่วนเนื้อความ, หน้าแรกของส่วนอ้างอิง และภาคผนวก แต่ละภาค ไม่ต้องใช้เลขกำกับหน้า แต่ต้องนับจำนวนหน้ารวมไปด้วย

เลขกำกับหน้าทั้งส่วนนำและส่วนเนื้อความทั้งหมด ให้พิมพ์ห่างจากริมกระดาษ ส่วนบน ๑ นิ้ว (๒.๕๔ ซม.) และให้อยู่ในแนวเดียวกับขอบทางขวามือ (อักษรสุดท้ายของบรรทัด) หรือห่างจากริมกระดาษขวามือ ๑ นิ้ว (๒.๕๔ ซม.)

๙. การพิมพ์บทหรือภาคและหัวข้อในบท

๙.๑ บท (Chapter)

เมื่อขึ้นบทใหม่ ต้องขึ้นหน้าใหม่ทุกครั้ง และต้องมีเลขลำดับบท ต้องใช้เลขไทย ใน คุชฎินิพนธ์วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ภาษาไทย และเลขโรมันใหญ่ในคุชฎินิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ บทที่... ไว้ตรงกลางหน้ากระดาษ ห่างจากขอบบนสุด ๒ นิ้ว (๕.๐๘ ซม.) พิมพ์ขอบทไว้กลางหน้ากระดาษในบรรทัดต่อมา โดยพิมพ์ขนาด ๒๐ พ้อยท์

หากขอบทที่ยาวเกิน ๑ บรรทัดหรือมากกว่า ๔๘ ตัวอักษร ให้แบ่งออกเป็น ๒ หรือ ๓ บรรทัดตามความเหมาะสม โดยพิมพ์เรียงให้บรรทัดเรียงรูปลงมาในลักษณะสามเหลี่ยมหัวกลับ (หรือพีรามิดหัวกลับ) โดยไม่ต้องขีดเส้นใต้ขอบท

๙.๒ ภาคหรือตอน (Parts)

ในกรณีที่คุชฎินิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์มีความยาวมาก อาจแบ่งออกได้เป็นหลาย ภาคหรือหลายตอน ให้พิมพ์เลขลำดับภาค และชื่อของภาคไว้อีกหนึ่งหน้าหนึ่งต่างหาก เรียกว่า หน้าบอกภาคหน้านี้จะอยู่ก่อนที่จะถึงบทแรกของภาคนั้น ๆ

ให้เริ่มพิมพ์เนื้อเรื่องในบท ถัดจากขอบทโดยเว้นระยะห่างจากขอบท ให้กำหนดก่อนหน้าไว้ที่ ๖ พ้อยท์ เช่นเดียวกับการย่อหน้า

สำหรับภาคที่มีชื่อสั้น อาจพิมพ์ไว้บรรทัดเดียวกันกับเลขลำดับภาค แต่ถ้าชื่อยาวให้พิมพ์ชื่อภาคไว้อีกบรรทัดหนึ่งหรือ ๒-๓ บรรทัดแล้วแต่ความยาวของชื่อ โดยให้อักษรตัวแรกของ

แต่ละบรรทัดตรงกันและจัดข้อความทั้งหมดไว้ตรงกลางหน้ากระดาษ ห่างจากขอบบนและขอบล่างเท่ากันทั้งห่างจากขอบซ้าย ๑.๕ นิ้ว (๓.๘๑ ซม.) และขอบขวา ๑ นิ้ว เท่ากับการตั้งค่าหน้ากระดาษ

๙.๓ หัวข้อใหญ่ หรือหัวข้อสำคัญ (Main Title)

หัวข้อใหญ่หรือหัวข้อสำคัญของแต่ละบท หมายถึงหัวข้อที่ไม่ใช่ชื่อเรื่องประจําบท ให้พิมพ์ชิดขอบกระดาษด้านซ้าย ตัวอักษรขนาด ๑๘ พ้อยท์ และพิมพ์ห่างจากบรรทัดบน โดยกำหนดที่ก่อนหน้า ๖ พ้อยท์ โดยให้ทำตัวหนาที่หัวข้อสำคัญนั้น ๆ และการพิมพ์บรรทัดต่อไปก็ให้เว้นระยะห่างระหว่างบรรทัดโดยกำหนดที่ก่อนหน้า ๖ พ้อยท์

ดัชนีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ภาษาอังกฤษ อักษรตัวแรกของคำทุก ๆ คำ ในหัวข้อสำคัญ ๆ เหล่านี้ ต้องพิมพ์ด้วยอักษรตัวพิมพ์ใหญ่เสมอ นอกจากบุพบท (preposition) สันธาน (conjunction) และคำนำหน้านาม (article) เท่านั้น ที่ไม่ต้องพิมพ์ด้วยอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ยกเว้น บุพบท, สันธาน และคำนำหน้านามดังกล่าวจะเป็นคำแรกของหัวข้อสำคัญนั้น ๆ

อนึ่ง ถ้าจะขึ้นหัวข้อใหม่อีก แต่มีที่ว่างสำหรับพิมพ์ข้อความต่อไปได้ไม่เกินหนึ่งบรรทัดในหน้านั้นแล้ว ให้ขึ้นต้นหัวข้อใหม่ในหน้าต่อไป

๙.๔ หัวข้อย่อย (Subordinate Title)

ถ้าในหัวข้อใหญ่มีหัวข้อย่อย ให้พิมพ์หัวข้อย่อยเว้นระยะจากขอบซ้ายของกระดาษ ๘ ช่วงตัวอักษร เริ่มพิมพ์ตัวอักษรที่ ๙ (๐.๗ นิ้ว หรือ ๑.๗๕ ซม.) โดยกำหนดระยะห่างจากบรรทัดก่อนนั้นที่ก่อนหน้า ๖ พ้อยท์ และขนาดตัวอักษร ๑๖ พ้อยท์

การพิมพ์หัวข้อย่อย ผู้เขียนต้องใช้ระบบตัวอักษรกำกับสลับตัวเลข หรือ ระบบตัวเลขกำกับสลับตัวเลข โดยต้องเน้นตัวอักษรด้วยตัวหนาในหัวข้อย่อยทุกหัวข้อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แบบ ก ตัวอักษรกำกับสลับกับตัวเลข

ความขัดแย้ง

ก. ภายใน

.....

.....

๑. สาเหตุ .....

ก) ทฤษฎี .....

.....

๑) การแก้ไข .....

(ก) การแก้ไขโดยเข้มเอาไว้.....

(ข) การแก้ไขโดยเด็ดขาด.....

แบบ ก ตัวอักษรกำกับสลับกับตัวเลข (ภาษาอังกฤษ)

United States.

A. Civil War, 1861-1865

.....

.....

1. Causes .....

a) Slavery .....

.....

1) Compromise .....

(a) Missouri Compromise.....

(b) Compromise of 1860.....

แบบ ข ตัวเลขกำกับสลับกับตัวเลข

ความขัดแย้ง

๑. ภายใน

.....
.....

๑.๑ สาเหตุ .....

๑.๑.๑ ภูมิภาค .....

๑.๑.๒ การแก้ไข .....

๑) การแก้ไขโดยข่มเอาไว้.....

๒) การแก้ไขโดยเด็ดขาด.....

แบบ ข ตัวเลขกำกับสลับกับตัวเลข (ภาษาอังกฤษ)

United States.

1. Civil War, 1861-1865

.....
.....

1.1 Causes .....

1.1.1 Slavery .....

1.1.2 Compromise .....

1) Missouri Compromise.....

2) Compromise of 1860.....

๙. การพิมพ์ตาราง แผนภาพ กราฟ และแผนภูมิต่างๆ

ตาราง กราฟ แผนภูมิ และรูปประกอบจะต้องมีหมายเลขประจำและเรียงลำดับไปตลอดเล่ม โดยให้พิมพ์เลขลำดับที่และชื่อของตาราง กราฟ แผนภูมิ และรูปประกอบพร้อมทั้งข้อความและที่มาไว้ในหน้าเดียวกันทั้งหมด

กรณีที่ตารางนั้นมีความยาวมากจนไม่สามารถพิมพ์ให้จบในหน้าเดียวได้ ให้พิมพ์ส่วนที่เหลือในหน้าถัดไป แต่ทั้งนี้จะต้องมีลำดับที่และชื่อของตารางและมีส่วนของข้อความในตารางรวมอยู่ด้วยในแต่ละหน้าอย่างน้อย ๒ บรรทัด ในกรณีที่ส่วนข้อความของตารางสั้นสุดลงและจำเป็นจะต้องอ้างถึงที่มาของตารางในหน้าถัดไป จะต้องยกข้อความบางส่วนของตารางไปรวมไว้หน้าใหม่อย่างน้อย ๒ บรรทัด โดยยอมปล่อยให้มิตที่ว่างในตารางหน้าเดิม ขนาดของตารางไม่ควรเกินกรอบของหน้า ดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ สำหรับตารางขนาดใหญ่ ควรพยายามลดขนาด โดยใช้เครื่องถ่ายย่อส่วน หรือลดขนาดอักษรในตารางหรือวิธีอื่น ๆ ตามความเหมาะสม แต่จะต้องชัดเจนพอที่จะอ่านได้ง่าย สำหรับตารางที่กว้างเกินกว่าความกว้างของหน้า ดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ ก็อาจจะจัดให้ส่วนขวางของตารางนั้นหันเข้าหาขอบของหน้า

สำหรับภาพประกอบ หากเป็นภาพถ่ายที่อ้างอิงมาจากที่อื่นอาจใช้ภาพถ่ายสำเนาได้ แต่ถ้าเป็นภาพถ่ายของผลการวิจัย ให้ใช้ภาพจริงทั้งหมดจะเป็นภาพสีหรือขาวดำก็ได้

ตัวอย่าง การพิมพ์ตาราง

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=๒๖๙)

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
พระภิกษุ	๑๙๘	๗๓.๖
สามเณร	๗๑	๒๖.๔
รวม	๒๖๙	๑๐๐.๐๐
อายุ		
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๖๙	๒๕.๗
๒๐-๓๐ ปี	๔๔	๑๖.๔
๓๑-๔๐ ปี	๗๘	๒๙.๐
๔๑-๕๐ ปี	๖๒	๒๓.๐
๕๑ ปีขึ้นไป	๑๖	๕.๙
รวม	๒๖๙	๑๐๐.๐๐
วุฒิการศึกษาสายสามัญ		
ประถมศึกษา	๘๘	๓๒.๗
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	๑๑๔	๔๒.๔
ปริญญาตรี	๕๔	๒๐.๑
ปริญญาตรี ขึ้นไป	๑๓	๔.๘
รวม	๒๖๙	๑๐๐.๐๐
วุฒิการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม		
นักธรรมชั้นตรี	๓๔	๑๒.๖
นักธรรมชั้นโท	๗๖	๒๘.๓
นักธรรมชั้นเอก	๑๕๙	๕๙.๑
รวม	๒๖๙	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

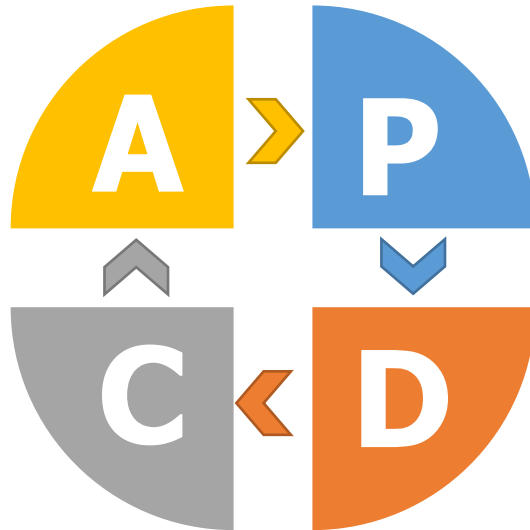
สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม		
ประโยค ๑-๒ ถึง ป.ธ.๓	๑๕๙	๕๙.๑
ป.ธ.๔ - ป.ธ.๖	๗๖	๒๘.๓
ป.ธ.๗ - ป.ธ.๙	๓๔	๑๒.๖
รวม	๒๖๙	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการบริหารจัดการสำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ภาพรวม

(n=๒๖๗)

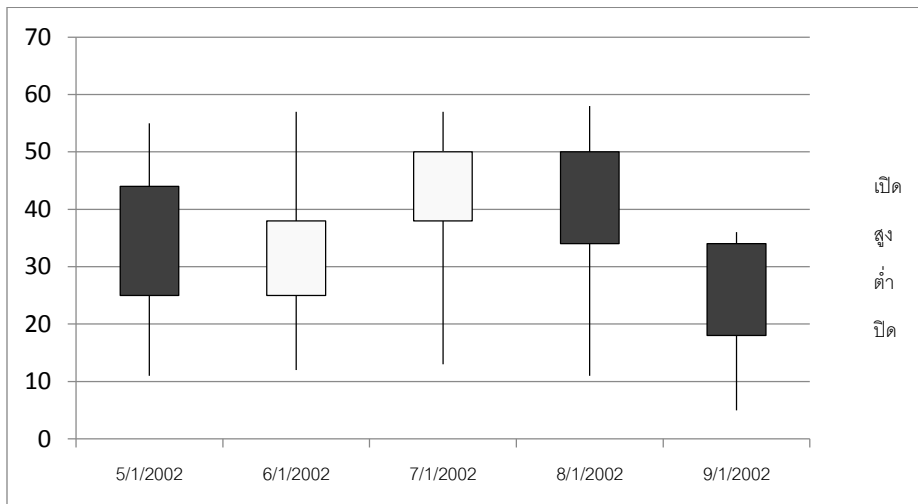
การบริหารจัดการสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ภาพรวม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านสภาพทั่วไปของสำนักเรียน	๓.๖๕	๐.๕๔	มาก
๒. ด้านบุคลากร	๔.๒๑	๐.๖๙	มากที่สุด
๓. ด้านด้านงบประมาณ	๓.๖๔	๐.๕๗	มาก
๔. ด้านการบริหารจัดการ	๓.๓๔	๐.๖๒	ปานกลาง
๕. ด้านวัสดุอุปกรณ์	๒.๑๔	๐.๕๘	น้อย
รวม	๓.๔๐	๐.๖๒	มาก

ตัวอย่าง การพิมพ์แผนภาพ

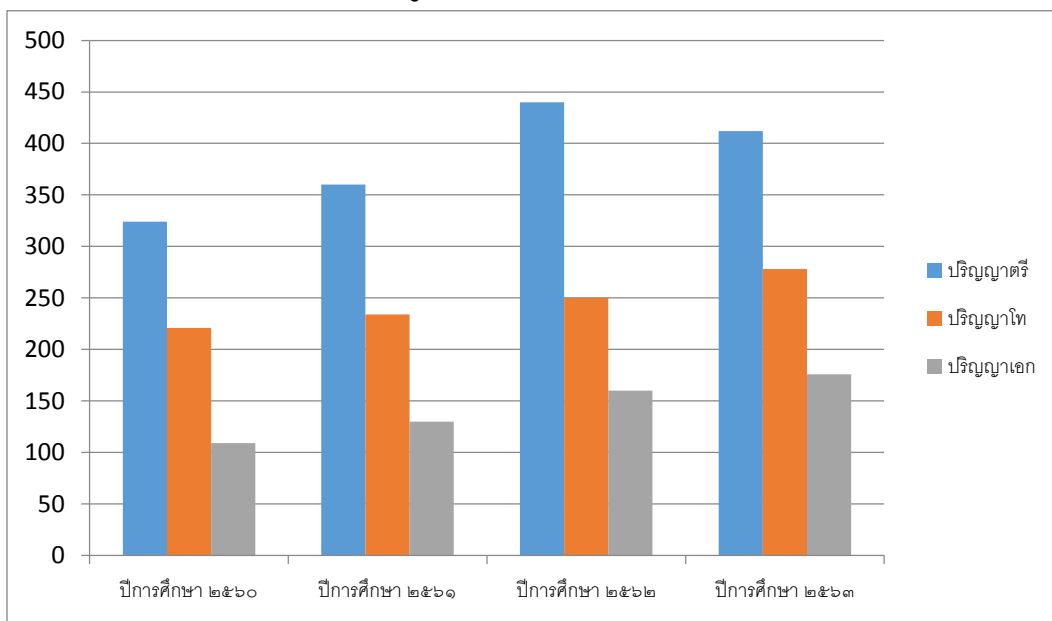
แผนภาพที่ ๒.๑ แสดงวงจรคุณภาพของเอ็ดวาร์ด เดมมิ่ง (W.Edwards Deming)

ตัวอย่าง การพิมพ์กราฟ

กราฟที่ ๒.๑ แสดงกราฟแท่งเทียนของบริษัท/หลักทรัพย์ A

ตัวอย่าง การพิมพ์แผนภูมิ

แผนภูมิที่ ๒.๑ แสดงแผนภูมิจำนวนนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑๐. การเว้นระยะการพิมพ์หลังเครื่องหมายวรรคตอน

ให้พิมพ์เครื่องหมายวรรคตอนนั้นอยู่ชิดตัวหน้า หลังเครื่องหมายต่อไปนี้ ให้เว้นวรรค

๑ ช่วงตัวอักษร

“ . ” มหัพภาค (period) ให้เว้น ๑ ช่วงตัวอักษร ใช้แสดงว่า จบความ

“ , ” จุลภาค (comma) ให้เว้น ๑ ช่วงตัวอักษรใช้เพื่อแยกวลีหรืออนุประโยค เพื่อป้องกันความเข้าใจสับสน

“ ; ” อัฒภาค (semicolon) ให้เว้น ๑ ช่วงตัวอักษร ใช้คั่นบทนิยามของคำที่มีความหมายหลายอย่าง แต่ความหมายนั้น มีนัยเนื่องกับความหมายเดิม

“ : ” ทวิภาค (colons) ให้เว้น ๑ ช่วงตัวอักษรใช้แทนคำว่า คือ, ดังนี้

วิธีการใส่เครื่องหมายวรรคตอน

๑. ต้องพิมพ์เครื่องหมายวรรคตอนไว้ท้ายข้อความเสมอ (หมายถึง เครื่องหมายวรรคตอนนั้น ให้ติดอักษรตัวหน้า) เช่น กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

๒. หลังตัวย่อเว้น ๑ ช่วงตัวอักษร เช่น ที.สี.อ. (ไทย) p. 5.

๓. ระหว่างคำย่อที่มีมากกว่า ๑ ตัวอักษรไม่ต้องเว้น๑ เช่น ม.ป.ท. ม.ป.ป. พธ.ม. n.d. pp. อนึ่ง หลักเกณฑ์การเว้นวรรคให้ยึดตามเกณฑ์ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา^๔

---

^๔ ดูรายละเอียดใน ราชบัณฑิตยสถาน, **หลักเกณฑ์การเว้นวรรค**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: http://www.royin.go.th/?page_id=629 [๓ มกราคม ๒๕๖๓].